

jún 2008

Krasňančan

Ročník VI.

číslo 2

Pozvánka

ŠPORTOVÁ A KULTÚRNA
KOMISIA PRI MIESTNOM
ZASTUPITELSTVE
MESTSKEJ ČASTI
KOŠICE - KRÁSNA
VÁS POZÝVA NA

„Deň Krásnej“,

ktorý sa uskutoční
v sobotu, dňa 5. júla 2008
so začiatkom o 18. hodine
na školskom ihrisku.
Zároveň si pripomenieme
aj 865. výročie písomnej
zmienky o našej obci.

Program: súťaž v jazde
na elektrickom býkovi,
v pretláčaní rúk,
futbalový zápas (valal -
opátska) a veselica.

Všetkých srdečne
pozývame
a tešíme sa na vás.

Spravodaj samosprávy Mestskej časti Košice-Krásna

Pripravované investičné akcie zmenia tvár obce

V minulom čísle nášho spravodaja sme vás informovali o pokračovaní v právnych prácach súvisiacich s rekonštrukciou kaštieľa. Napriek tomu, že projekt podaný na Úrade vlády nebol úspešný, na základe dobrých kontaktov poslanca miestneho zastupiteľstva Paľa Hakeho s archeológom Ivanom Gojdičom, sme sa pustili do archeologického výskumu kaštieľa. Hovorí sa, že bez veľa peňazí nie je ani veľa muziky. V našom prípade to platí dvojnásobne. Preto sme radi, že po výzve, ktorá odznela v našom spravodaji na poskytnutie vašich dvoch percent z dane, finančne pomohli našej neziskovke firmy LF DEVELOPMENT Krásna s. r. o., RADIXON, s. r. o., ENVIRONCENTRUM, s. r. o. a EAST s. r. o. Po predložení zoznamov

darcov z Daňového úradu v Košiciach, postupne zverejníme aj zoznam ostatných darcov.

V jeseni tohto roka bude zverejnená ďalšia výzva v rámci programu cezhraničnej spolupráce medzi Maďarskom a Slovenskom. Za aktívnej pomoci Terky

ne pripravujeme projekt rekonštrukcie našej kultúrnej pamiatky, ktorý – ak bude úspešný – mohol by nás posunúť o poriadny krok vpred. Spoločne s projektovým tímom kandidatúry mesta Košice v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry pod vedením Ing.

NEREZIGNUJEME

■ JUDr. Marek KAŽIMÍR

Vysockej – Sasfaiovej, teraz projektovej manažérky Magistrátu mesta Košice a Úradu Košického samosprávneho kraja, sa nám podarilo (za účelom prípravy projektu rekonštrukcie kaštieľa) nadviazať spoluprácu z maďarským partnerom obcou Hidvérgardó. V septembri spoloč-

Mareka Kolarčika, sme záchranu kaštieľa zaradili medzi podporné projekty, ktoré v prípade úspechu, bude mesto v najbližších rokoch realizovať.

Nosnou úlohou samosprávy popri riešení bežných „obecných“ záležitostí bude (Pokračovanie na 2. strane)

Duša kresťanská, zveľubuj Boha...

Mnohí z nás iste poznajú príbeh, ktorý sa volá „Stopy v piesku“. Istý muž mal sen, v ktorom sa mu zjavil Pán Ježiš. Hovorili o tom, aký bol doterajší mužov život. Jeho minulosť bolo znázornená ako jeden pár stôp, ktoré viedli po pieskovej pláži. Popri jeho stopách však viedol ešte ďalší pár stôp. „Čie sú tie druhé stopy, Pane?“ - pýtal sa muž. „Tie patria mne“ - odpovedal Pán Ježiš - „sprevádzam ňu počas celého tvojho života, aj keď často o tom ani nevieš.“ Potom sa dostali k úseku mužovho života, ktoré boli najťažšie - naplnené bolesťou a utrpením. Práve v týchto obdobiach však druhý pár stôp zmizol. „Vidíš, Pane“ - povedal muž vyčítavo - „práve vtedy, keď mi bolo najťažšie, nechal si ma v tom samého!“ „Nie synu“, - povedal Ježiš pokojne - „tie stopy, ktoré vidíš, sú moje. Keď si

najviac trpel, ja som ňu niesol na svojich pleciach...“

Až budeme sláviť našich vierozvestov sv. Cyrila a Metoda, oslávime v prvom rade dar viery, ktorý sme cez nich dostali. Viery, ktorá je Boží dar. Viery, ktorá človeku pomáha prejsť aj cez tie najhoršie obdobia života. Viery, ktorá ho preniesie cez utrpenie a bolesť. Viery, ktorá nám ponúka stretnutie so živým Bohom, ktorý nás v ničom nenechá samých.

Boh má dva príbytky - hovorí Isaak Walton - „jeden v nebi a jeden v ľudskom srdci, ktoré je vďačné...“ Máme byť za čo vďační. Aj preto slová piesne, ktorú spievali už naši starí otcovia, najlepšie vyjadrujú postoj vďačného srdca: „Duša kresťanská, zveľubuj Boha, že nám Cyrila dal i Metoda“.

Juraj Semivan

Takto vyzerá vynovená bývalá sociálna bytovka na Golianovej ulici. Z jej ukončením počítame v júli tohto roku. **Foto: Fero Matik**

(Dokončenie z 1. strany)

ných problémov“, akými sú napríklad opravy výtlkov na cestách, údržba osvetlenia a rozhlasu, je príprava a realizácia investičných akcií, ktoré zreteľne menia tvár Krásnej. V uplynulých mesiacoch sa nám podarilo opraviť súvislejšie časti vozoviek smerom na Košickú Polianku, cestu k základnej škole a prepojiť chodníky na Edisonovej ulici. Projektovo rozpracované máme námestie pred kostolom a výstavbu kanalizácie Za mostom. V prvom prípade čakáme na vydanie stavebného povolenia a finančný výťažok z predaja

bývalého miestneho úradu (ulica K majeru č. 3), v druhom prípade prebieha zmena projektovej dokumentácie a verejné obstarávanie zhotoviteľa. Po určitom finančnom nadýchnutí ešte z realizovaných investičných akcií minulého roka (dokončenie kultúrneho domu a výstavby umelého futbalového ihriska) máme v pláne súvisle opraviť novým asfaltovým kobercom ulicu Minskú, Hornú a postupne aj ďalšie, pochopiteľne pokiaľ nám vystačí rozpočet.

Po návšteve Mestskej časti Košická Nová Ves a ich cintorína, sme sa rozhodli pristúpiť k rekonštrukcii ozvučenia nášho Domu smútku a celý obrad rozľúčky s našimi zosnulými trochu vylepšiť. Či sa nám to spoločne podarilo, je na vás a na vašom hodnotení, o ktorý sa s nami môžete podeliť. Radi uvítame všetky vaše postrehy a názory, ktorými hodláme zlepšiť život a prostredie okolo nás.

Uznesenia zo VII. mimoriadneho zasadnutia MZ MČ Košice-Krásna, dňa 19. marca 2008

Schválilo:

- rozpočet na roky 2008 - príjmová aj výdavková časť vo výške 17 780 tis. Sk a rozpočet na roky 2009 a 2010 - príjmy aj výdavky vo výške 14 450 tis. Sk. Použitie dotácie od mesta Košice vo výške 1 500 tis. Sk na bežné výdavky.
- zriadenie bezodplatného vecného bremena v prospech Východoslovenskej distribučnej, a.s., Mlynská 31, Košice na parcele č. 5139/19 - ostatné plochy vo výmere 1315 m² a na parcele č. 5206/1 - ostatné plochy vo výmere 454 m², k.ú. Krásna, zapísaných na LV č. 2287 v rozsahu:
 - trpieť umiestnenie podzemného elektrického vedenia na slúžiacich pozemkoch uvedených v bode II. 1 tejto zmluvy
 - trpieť vstup a vjazd oprávneného na slúžiace pozemky za účelom umiestnenia, prevá-

- dzky, opravy a údržby podzemného elektrického vedenia - zdržať sa konania, ktoré by bránilo oprávnenému vo výkone jeho prác z vecného bremena
- zmenu a doplnenie uznesenia č. 287 zo dňa 17. 02. 2004 - dopĺňa v uznesení č. 287 za slovo ISPA text „v pomere 60 % budúci užívateľ a 40 % Mestská časť Košice - Krásna“, dopĺňa uznesenie č. 287 zo dňa 17.02.2004 o nový text v znení: „Mestská časť Košice - Krásna nevykonáva výstavbu kanalizačných prípojok, ani neposkytuje finančný príspevok v lokalitách určených na individuálnu bytovú výstavbu: Na hore, Čapaš, PV Development - východ, Pri jazere, Záhumnie a vo všetkých novovzniknutých lokalitách IBV s účinnosťou od 19.03.2008.
- a) uzatvorenie nájomnej zmluvy o prenájme nebytových

- priestorov, ktoré sa nachádzajú v priestoroch stavby súpisného čísla 269 - Dom služieb - Baron - prizemie
- b) pre: Ingrid Hegedúsová - INGELAND, Konopná 6, Košice - Krásna
- c) cena prenájmu: 800,- Sk /m²/rok
- d) doba prenájmu: na dobu určitú od 01. 03. 2008 do 01. 04. 2015
- e) účel prenájmu: prevádzka cukrárne a bistra

Vzalo na vedomie:

- stanovisko kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2008, 2009 a 2010
- správu o nákladoch na folklórny ples, ktorý sa uskutočnil 19. 01. 2008

Prerušilo zasadanie MZ v bode 6 s pokračovaním zasadnutia /výjazdové/ 07. 04. 2008 na futbalovom ihrisku.

Uznesenia z pokračovania VII. mimoriadneho zasadnutia MZ MČ Košice-Krásna, dňa 7. apríla 2008

Schválilo:

- a) predaj pozemku parc. č. 7986/2 - ostatné plochy vo výmere 2600 m² za cenu 1,- Sk pre: PEVA, s.r.o., Goldírova 5, Košice - Krásna, za týchto podmienok:
 - kupujúci zabezpečí na svoje náklady výstavbu:
 - stavebný objekt SO-01 - Oplotenie č. 2 v hodnote 246 170,70 Sk
 - stavebný objekt SO-01 - Oplotenie č. 3 v hodnote 160 605,40 Sk

- stavebný objekt SO-01 - Oplotenie č. 4 s tribúnou v hodnote 2 934 939,50 Sk
 - stavebný objekt SO-02 - Predaj lístkov v hodnote 185 815,60 Sk
 - v celkovej hodnote podľa projektu a krycieho listu rozpočtu: 3 527 531,20 Sk v termíne do 30. 12. 2008.
- Kupujúci do 30 dní od ukončenia výstavby daruje všetky stavebné objekty č. 2, 3, 4 s tribúnou a predaj lístkov pre-

dávajúcemu - Mestskej časti Košice - Krásna.

- b) v prípade nedodržania termínu výstavby kupujúci je povinný v termíne do 30 dní odpredať nehnuteľnosť parc. č. 7986/2 za tých istých podmienok pre predávajúceho
- c) zriadenie vecného bremena na parcele č. 7986/2, ktoré spočíva v práve prechodu v prospech vlastníka parcely č. 7986/1

NEZABUDLI STE?

Už sme o tom síce písali, ale mnohým z nás z rôznych dôvodov „ušlo“, že v novembri 2005 nadobudol účinnosť zákon NR SR číslo 470/2005 o pohrebníctve. Podľa neho na každé hrobové miesto musí byť uzatvorená nájomná zmluva s MČ Košice-Krásna o dočasnom užívaní hrobového miesta.

Za hrobové miesto, nájomná zmluva!

Pripomíname vám, že nájomná zmluva sa uzatvára aj keď ste za prenájom už zaplatili a tiež hodláte obnoviť, či predĺžiť užívacie právo na hrobové miesto. Keď ste teda dodnes tak neurobili, nájomné môžete uhradiť pri uzatvorení nájomnej zmluvy na Miestnom úrade našej mestskej časti, konkrétne v kancelárii číslo dverí 4, samozrejme v úradných hodinách, určených pre vybavovanie stránok. V pondelok a vo štvrtok k nám môžete zavítať od 8. do 12. hodiny a popoludní od 13. do 15.30 hodiny. V stredu od 8. do 12. a popoludní od 13. až do 17.30 hodiny. V piatok je to iba od 8. do 12. hodiny.

Mária Milová

• U ľudí je vzácnou vecou byť dlho na výslni a napriek tomu „zostať vo svetle“.

Na oslavách Dňa matiek, starší žiaci našej školy zaujali priliehavými básničkami, spevom, ale aj tancom.

Uznesenia z X. zasadnutia MZ MČ Košice-Krásna, dňa 29. apríla 2008

Schválilo:

- prebytok hospodárenia takto: 80 tisíc Sk v prospech rezervného fondu a 20 tisíc Sk v prospech sociálneho fondu
- celoročné hospodárenie bez výhrad
- predaj nehnuteľnosti p. č. 5303 – Zastavané plochy a nádvoria vo výmere 633 m², p. č. 5304 – Zastavané plochy a nádvoria vo výmere 743 m², p. č. 5305 – Záhrady vo výmere 670 m², p. č. 5306 – Záhrady vo výmere

2219 m² a Dom so súpisným číslom 642 na p. č. 5303 v k. ú. Krásna pre Mesto Košice, Tr. SNP 48/A, Košice, IČO: 00691135 za cenu 223 987.- Sk

- zámenu nehnuteľnosti vedenej na LV 3592, p. č. 8070/2 – ostatné plochy, výmera 22 m², k. ú. Krásna, vo vlastníctve Mestskej časti Košice – Krásna, ktorá bola GP č. 9/2008 odčlenená z parcely č. 105/501 za nehnuteľnosť, vedenú na LV 5263 p. č. 7103/3 – zastavaná plocha, vo výmere 22 m² k. ú. Krásna, vo vlastníctve Beáta Kočišová, Kladenská 22, Košice – Krásna, ktorá bola GP č. 9/2008 odčlenená z parcely 7103

Vzalo na vedomie:

kontrolu plnenia uznesení, správy za jednotlivé úseky činnosti, informácie a tiež žiadosť firmy Radixon o prenájme nebytových priestorov – Dom služieb – Barón – 1. poschodie

Požiadalo:

- starostu o zvolanie spoločného rokovania stavebnej a finančnej komisie s termínom 7. 5. 2008 o 16,30 hod. za účelom prerokovania podmienok prenájmu priestorov Domu služieb – Barón – 1. poschodie
 - starostu o rokovanie spolu so zástupcami Mesta Košice, ktoré je akcionárom vo VVS, a.s., Košice, o prevzatí tlakovej kanalizácie do správy VVS, ktorú sme vybudovali z vlastných finančných zdrojov, za 1.-Sk v termíne do 29. 6. 2008
 - DPMK, aby zachoval pôvodný stav linky číslo 38 a 13, s prispôbením linky číslo 13 na linku električky číslo 9
- Nesúhlasilo s posledným návrhom DPMK linky číslo 52 a ani s celkovou koncepciou linkového vedenia v Krásnej.

čaro mamy je veľké a ničím nenahraditeľné. Bez nej by totiž nebolo ani detských hier, ani sníčkov, ba ani pohladenie, lebo mamine slovo je liek nad liekmi, najmä keď prídu choroby, trápenia... „Vážme si ich“ odznelo v jednej z básničiek v programe školákov, o ktorý sa postarali učiteľky F. Fecková, M. Kožejevová, J. Handžáková, J. Baková, ale aj S. Pavlík, V. Bartková, E. Deverová i ďalší pedagógovia.

Teda vážme si ich a nielen dnes a nielen zajtra! ...A nezabúdajme na nich ani v súčasných búrlivých časoch, plných premien, buďme vďační až do konca, pretože ony sú našim prístavom, do ktorého sa ponáhľame keď je nám smutno, keď potrebujeme radu, sú naším ohnískom, pri ktorom sa vždy môžeme ohriať.

(bič)

Snímky: autor

Z tohtoročných osláv „Dňa matiek“

Už tradične druhá májová nedeľa je venovaná našim mamičkám, najdôležitejším bytosťiam, nositeľkám nového života. Akoby nie. Veď bez mamy by nás nebolo, ona nám darovala život, ba aj samú seba. Ona je tá sila, ktorá dokáže svoje deti privolať stále domov, radí, poúča, vedie nás svojím srdcom, ktoré žije v nás. Preto nám tak hlboko kotví v srdci a pamäti...

klamstva, že majú starosť o to, čo z nich vyrastie a či z nich budú súci a osožní ľudia pre spoločnosť. Vieme totiž, že aj u nás existujú matky, ktoré bolestne nosia v sebe smútok svojich detí, ktoré ich lásku a dobro odplácajú veľmi tvrdo a materinskému srdcu prinášajú iba žiaľ a bolesť!

Potom sa už rozprúdil bohatý kultúrny program, v kto-

Vzdali hold mamám

A tak nečudo, že na ich počesť sa v našom stánku kultúry konala milá slávnosť, ktorú otvoril starosta našej mestskej časti JUDr. Marek Kažimír. Rovnako aj on vyjadril poďakovanie a uznanie našim starostlivým mamičkám, babkám i prababkám, vzdal im úctu a vďaku za všetko, čo robia pre svoje deti, pre ich zdravý vývoj a prípravu pre život, za to, že im ukazujú správny smer, že ich učia rozoznávať pravdu od

rom sa predstavili najmenší škôlkári z oboch materských škôl. Po nich sa slova ujali starší žiaci zo ZŠ a MŠ sv. Marka Križina. Opäť tu znelo milé slovo, básničky, spevy, tance, z ktorých uvili veľkú „Kyticu pre mamu“. Tú venovali v tento deň svojim mamičkám, ale aj ockom a babičkám, ktoré ich v hojnom počte prišli vypočuť a povzbudiť. Najviac však vo svojom pásme bolo skloňované slovo mama, lebo

Tanečné výkony najmenších účinkujúcich, mamičky, ale aj ockovia a babičky tentoraz oceňujú potleskom, najmä za pesničku „Jeden pomaranč sa zaľúbil...“

• Nad najkrajším dňom slnko zapadne, ale sme bohatší o to, čo sme prežili.

Šiesta „Krásňanska kvapka krvi“ sa vydarila

• Gesto humanity a dobrý skutok voči blíznym prejavilo 38 účastníkov, deväť z nich nemohli darovať krv z rôznych príčin • Evidenčné karty bezpríspevkových darcov krvi obohatili ôsmi prvodarcovia • O bohatú nádielku vzácnej tekutiny sa postaralo 29 nezištných darcov • Vďačnosť a spokojnosť s organizáciou a priebehom v poradí šiestej „Krásňanskej kvapky krvi“ vyjadrila primárka NTS SR MUDr. Jitka Mačalová so svojím tímom, ale aj zástupkyňa ÚS SČK Zuzana Kravjanská.

Ani bláznivé aprílové počasie nezahatalo cestu na miesto odberu životodarnej tekutiny ľuďom, ktorí sa na tento dobrý skutok a gesto humanity rozhodli prísť už od samého rána. Ich kroky smerovali na miesto dejiska v poradí už šiesteho

Od srdca

ročníka „Krásňanskej kvapky krvi“, do priestorov Miestneho úradu mestskej časti Košice-Krásna.

Bol piatok, 18. apríla 2008, posledný pracovný deň v týždni a len čo sa otvorili dvere miestneho úradu hneď nastal nevšedný ruch a vrava. Pomaly, ale isto sa začali naplňovať chodby a obe priestrané zasadačky mladými i staršími - teda tými od 18 vyššie do limitovanej šesťdesiatky - ľuďmi dobrej vôle a dobrého srdca s úmyslom dať nezištnú krv, ktorá zachraňuje život. Tentoraz prah improvizovanej transfúzy prekročilo bezmála štyridsať „samaritánov“, aby svojím činom prispeli dobrej veci. Žiaľ, všetkým ktorí tu zavítali s dobrým úmyslom, nevyšiel zámer dať svoje kvapky

krvi iným, neznámym čakaťom. O tom rozhodlo predodberové vyšetrenie, ktoré mala na starosti laborantka **Andrea Onufraková**. Bolo ich deväť, ktorí sa z rôznych príčin nemohli posadiť do odberového kresla. Herpes na perách, chudokrvnosť, ale aj piersinky, si nenechala ujsť ani primárka Národnej transfúzne služby

M. Jacková mala na starosti evidenciu darcov. Ona nám dala presný počet tých, ktorí darovali kvapky nenahraditeľnej tekutiny viackrát, prvodarcov i tých, ktorí z rôznych príčin nemohli darovať krv.

SR MUDr. **Jitka Mačalová**. Tá popri zhodnotení dotazníka darcu, predodberového vyšet-

Nevyhnutné predodberové úkony v improvizovanej transfúze, kde sa rozhodovalo, kto môže a kto nemôže darovať krv. Na snímke zľava MUDr. J. Mačalová a laborantka A. Onufraková.

renia, každému odmerala krvný tlak a až potom súhlasila či nesúhlasila s odberom. Zaevidovať darcu pred i po

dozvedeli o presnom počte účastníkov, koľko bolo čistých odberov, koľko prvodarcov i tých, ktorí nemohli darovať krv. Samotné finále, akt odberu krvi prináležalo zdravotným sestram **Ružene Kokoľusovej** a **Galine Sabovčákovej**, ktorým rutinovaná práca šla od ruky, nešetiac pritom milé slová, ba ani príjemný úsmev k „zverencom“ v odberovom kresle.

k srdcu

Medzičasom sme odskočili aj do vedľajšej zasadačky, akéjsi posilňovne darcov. Na stole konvice s čajom, káva, ale aj čokoláda, napolitánky a iné dobroty. Popri našich domácich „hosteskách“, aj tu si nemenej zodpovednú úlohu plnila jedna zo zdravotných pracovníčok NTS, sanitárka **Mária Mátéová**. Tá mala na starosti posilniť darcov pred

odbere mala na starosti ďalšia z tímu zdravotníkov **Mária Jacková**. Práve od nej sme sa

Medzi ôsmimi prvodarcami vzácnej tekutiny nechýbala ani Irena Knapová, ktorej to na druhý pokus „vyšlo“. Na snímke zľava P. Hake, I. Knapová, v pozadí evidencia darcov.

Gesto ľudskosti a svoj vzťah k neznámym prijímateľom vzácnej tekutiny prejavil aj náš starosta.

• **Šťastie je cieľom ľudského života. Pozná ho však iba ten, komu ide o viac – o šťastie druhých ako o to vlastné.**

Od srdca k srdcu

a po odbere a dať im povinne nielen čosi pod zub, ale najmä doplniť tekutinami tých, ktorí pričasto zabúdajú na pitný režim, prípadne zakročiť pri náhodných kolapsoch z nedostatku spomínaných tekutín, čoho sme boli svedkami u jedného študenta.

Na chodbe postávalo niekoľko mladých dievčat a chlapcov. **Lenka Takáčová** bola k nám najbližšie a tak sme ju oslovili ako prvú. „O odbere som sa dozvedela z Krasňančana, nuž som prišla aj so svojím priateľom.“ Pani učiteľka **Mgr. Jana Medvecová** zo súkromného gymnázia na Dneperskej ulici v Košiciach tu zavítala s tromi chlapcami a jedným dievčaťom. Tesne po odbere sme pár slov prehodili aj s učiteľkou našej Materskej školy **Irenou Knapovou**. „Prišla som darovať krv vlastne prvýkrát, pretože pri prvom pokuse som mala nejaké problémy so „železom“. Dnes to bo-

lo okej a som nesmierne rada, že som sa stala prvodarkyňou aj so svojím synom 22-ročným Tomášom, ktorý sa tiež cítil v pohode.“ „Je to fajn pocit“ ozval sa mladý posunovač USS Košice a pokračoval - „som ešte akýsi roztrasený, ale cítim sa skvele po mojom prvom odbere krvi.“ Zaiste podobné pocity mali aj ďalší prvodarcovia vzácnjej tekutiny **Ladislav Juščák, Peter Solčáni, inžinieri Drahoslav Štofa a Roman Mitruk**, ale aj **Peter Zeleňák a Gabriel Bizoň**, ktorí rozšírili rady bezpríspevkových darcov krvi. Chýľilo sa k poludniu, keď sa do kresiel na odber krvi usádzali poslední darcovia. Nechýbal ani náš starosta, ale tiež jeho predchodca a ich hostí, bývalý exstarosta z mestskej časti Košice-Ľahanovce. Nuž aj to sú prejavy humanity a vzáťahu k iným, ktorý nemožno obísť bez povšimnutia.

Dohrou úspešného dňa, ktorého ovocím bola bohatá

A tak to vyzeralo v druhej zasadačke MÚ, ktorá tentoraz poslúžila ako „posilňovňa“ pred i po odbere krvi. M. Matéovej tu pomáhali aj naše „hostesky“, nevynímajúc našej sekretárky M. Hakeovej.

nádielka životodarnej tekutiny bolo malé občerstvenie vo forme dobrého guláša v reštaurácii Rubín. Aj tu sme mali príležitosť popýšiť sa peknou sálou nášho stánku kultúry. Nuž a definitívnu bodku za šiestou „Krasňanskou kvapkou krvi“, ktorá sa udiala pod organizátorskou taktovkou našej mestskej časti bolo poda-

kovanie, ktoré za celý tím vyjadřila primárka Národnej transfúznej služby SR J. Mačalová, ale aj zástupkyňa Územného spolku SČK Z. Kravjaniská. Slová uznania obe zhodne vyjadřili za úsilie, hladký priebeh a neopakovateľnú atmosféru.

Ján Bičkoš,
snímky: autor

MÁME DNEŠNÝ DEŇ...

Nuž hej, máme a - ak Boh dožiči - bude ich ešte hádam omnoho viac. Takže pri najrozličnejších stretnutiach s priateľmi, kolegami či spolupracovníkmi, alebo partnermi, mali by sme sa vyhýbať otázkam typu: „Ozaj, kedy si maturoval?“, alebo „Kedy si robil štátnice?“ či „Kedy si vojenčil?“ a iné im podobné „sondy“ so zámerom,

Naša poznámka

aby ste si rýchlo mohli vypočítať, koľko má váš spoločník, spolupobesedujúci rokov a porovnávali sa s ním. Nerobí to dobrotu. Je to nevhodné a nechutné rovnako ako ďalší nevkusný obyčaj spustiť: „Vieš, keď som ja bol mladý...“, „Za mojich mladých čias... pamätám sa, bolo to v roku...“ a tomu podobné začiatky historiek, ktoré zväzujú najmä nás, skôr narodených. Ako ste sami zistili (možno ešte nezistili?!) ani tie nie vždy, nie každému a nie pri každej príležitosti „pasujú“, najmä keď ich omieľame donekonečna!

Osobné stretnutia s pamätníkmi, možno aj chválenkármi, nám potvrdzujú, že neradno sa pričasto vyťahovať ani so získa-

nými medailami, diplomami, význameniami...! Iste sme ich dostali za skvele odvedenú robotu, za zásluhy na tom, či onom poste. O tom nemožno pochybovať a ani sa na to nesmie zabudnúť! Vari nik nechce vymazať, ani zničiť našu minulosť, pretože ona je naplno v nás. Ide len o to, aby nás tie veci nedržali vo svete, ktorý sa už dávno pomínul. Už ho niet, zmizol kdesi v nenávratne...

Teda bez naliehavej potreby nespomínajme stále na minulosť a nežime ustavične v nej! Skúsme sa uspokojiť s prítomnosťou. Veď máme dnešný deň a ďalšie dni nášho života a to je zajtra, pozajtra a všetky nasledujúce dni, budúcnosť a konkrétne povinnosti. Zaoberajme sa nimi. Človek totiž potrebuje spoznať svoje sily, potrebuje sa dokázať, realizovať, ale aj cítiť ako okolo neho prúdi a ako doň naráža život. Nuž ale cítiť je tiež akosi málo. Treba konať, pretože len práca je tým najlepším prostriedkom na to, aby sme mohli milovať život.

(bič)

Život M. M. Harminca v skratke

Narodil sa 7. októbra 1869 v srbskom Kulpine ako jedno z ôsmich detí Pavla Harminca a Johanny, rod. Čapelovej.

V rokoch 1881 - 1883 chodil na nemeckú školu v Bulkese a obchodnú akadémiu v Novom Sade.

Roku 1886 odišiel do Budapešti, kde do roku 1897 pracoval postupne vo firme Neuschloss, u staviteľa Jána Nepomuka Bobulu a u architekta Alberta Schikedanza. Stal sa členom tunajšieho Slovenského spolku.

Roku 1897 si v Budapešti založil vlastnú staviteľskú kanceláriu.

Roku 1904 sa oženil s Annou Holcovou. Rok po roku sa im narodili synovia Milan (budúci architekt), Ivan (budúci právnik) a dcéra Olga.

Roku 1906-1907 - stavba rímskokatolíckeho kostola v Černovej, ktorý projektoval

Roku 1908 získal staviteľský diplom za návrh budovy Slovenského národného múzea v Martine.

Roku 1915 sa presťahoval do Liptovského Sv. Mikuláša, kde si otvoril projektčnú a staviteľskú kanceláriu.

Roku 1916 projektoval Szontághovo sanatórium Palace v Novom Smokovci.

Roku 1920 sa stal členom Ústredia stavebných korporácií.

V rokoch 1921 - 1923 bol prvým predsedom Organizačnej jednoty staviteľov pre Slovensko. V tom čase už býval v Bratislave.

Roku 1925 projektoval budovu Tatrabanky v Bratislave.

Roku 1928 projektoval hotel Carlton a Zemedelské múzeum (neskôr SNM) v Bratislave

Roku 1931 projektoval novú budovu SNM v Martine.

Roku 1932 podľa jeho projektu realizovali nové sanatórium Palace Dr. Szontágha v Novom Smokovci.

Roku 1934 projektoval evanjelický kostol na Legionárskej ulici v Bratislave.

Roku 1936 dokončili ním projektovaný Dom slovenskej ligy s pasážou a kinom v Bratislave.

Roku 1952 dokončili ním projektované vojenské sanatórium v Novej Polianke

Roku 1953 sa stal čestným členom Zväzu slovenských architektov.

Zomrel 5. júla 1964 v Bratislave, kde je na Evanjelickom cintorine pri Kozej bráne aj pochovaný.

Pripavil: **Viktor Szabó**

• **Mnoho sa naučíme, keď príjmem druhých za seberovných.**

Vy sa pýtate, my odpovedáme

SV minulom čísle sme vám poskytli zopár informácií o zmenách v dôchodkovom poistení od 1. 1. 2008. Aktuálne vás však zaujímala informácia zvyšovania dôchodkov od 1. 7. 2008 a výška dôchodkov po 1. 1. 2009, teda po zavedení eura.

Dôchodky sa od 1. 7. 2008 zvyšujú o 5,0 % mesačnej sumy dôchodku, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodok zvyšuje. Z dôchodkov priznaných pred 1. januárom 2009 sa v roku 2008 zvyšuje: starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, vdovský a vdovecký dôchodok, sirotský dôchodok

z rôznych médií, tak si zhrnieme zopár základných informácií: na prepočet dôchodkov, ktoré boli priznané v slovenských korunách, sa použije konverzný kurz. Ten v júli určí Rada Európskej únie na návrh Európskej komisie a so súhlasom Slovenska. Je však pravdepodobné, že bude okolo 30,126 koruny za euro. To by znamenalo, že napríklad starobný dôchodok vo výške 9368 korún bude 311 eur. Z toho vyplýva, že dôchodky sa budú zaokrúhľovať smerom nahor na celých desať eurocentov. V závislosti od konkrétneho prípadu sa tak dôchodky zvýšia priemerne o 5 eurocentov. Tento spôsob zaokrúhľovania sa nebude vzťahovať

Už sedemnásť rokov si statočne vykonáva svoju doručovateľskú službu jedna zo štyroch zamestnankýň krásňanskej pošty, Eva Kiššová. Svoju poštársku brašňu tentoraz otvárala na ulici 1. mája, kde sú s jej prácou občania nadmieru spokojní.

Foto: (bič)

Sociálno-právna poradňa

a sociálny dôchodok od 1. júla 2008, ak boli priznané pred týmto dňom, alebo odo dňa priznania dôchodku, ak sa priznajú od 1. júla 2008 do 31. decembra 2008. Dôchodky, ktoré sa v júli nezmenia: vdovský a vdovecký dôchodok v prípade, že boli vymerané zo starobného, predčasného alebo invalidného dôchodku, ktorý už bol zvýšený o päť percent, sirotský dôchodok, ak bol vymeraný zo starobného, predčasného alebo invalidného dôchodku, ktorý už bol zvýšený o päť percent, dôchodok manželky a dôchodok, ktorý bol zvýšený pre bezvládnosť.

O prepočte dôchodkov na euro ste sa možno dozvedeli

hovať na situácie, keď nárok na výplatu dôchodku vznikol pred 1. januárom 2009, ale príjemca si túto sumu neprevzal. Rovnako sa výhodnejšie zaokrúhľovanie nebude týkať tých prípadov, ak bude príjemcovi poukázaný dôchodok za viac kalendárnych mesiacov jedným poštovým peňažným poukazom.

Sociálna poisťovňa bude penzistov vopred informovať o výške ich dôchodkov v eure; malo by sa tak stať už v septembri. Akékoľvek informácie o poberaní dôchodkov môžete získať aj na bezplatnej telefónnej linke Sociálnej poisťovne 0800 123 123.

Spracovala:
Jana Bodová

Dieťa sa pýta dospelých: **PREČO?**

- Prečo hovoria nezrozumiteľnými a maznavými slovami, keď sa s nami rozprávajú?
- Prečo nás trestajú za každú najmenšiu detskú lož, keď oni sami nehovoria pravdu?
- Prečo nás strašia kominárom, zametačom atď., či nejakým starým ujom, hoci kominár i zametač robia prospešnú prácu a pravdepodobne tiež majú také deti, ako sme my, a onen starý ujo je už vari chorý starček, ktorý by potreboval práve od dospelých viac lásky?
- Prečo sa dospelí správajú voči nám tak, ako keby všetko vedeli?
- Prečo nám hovoria, že sú obzvlášť zdravé práve tie jedlá, ktoré vôbec nemáme rady?
- Prečo sa tvári každý rodič, ako by bol býval v škole najlepším žiakom, keď jeho vysvedčenie hovorí často pravý opak?
- Prečo musíme strpieť, aby nás neprijemné tety bozkávali?
- Prečo nosia rodičia cukríky cudzím deťom, keď vlastným deťom vravia, že cukríky škodia zubom?
- Prečo nás mamička hreší alebo bije vtedy, keď jej prihorela zasmažka alebo keď jej zbehlo očko na pančuche?
- Prečo nám nedajú niekedy aj také šaty, na ktoré netreba dávať pozor?
- Prečo nám hovoria vždy, že sme zlí, prečo nám niekedy nepovedia aj to, že sme dobrí?

Výlet za umením

Slovenská národná galéria v Bratislave v spolupráci so Všeobecnou úverovou bankou vyhlásila program pre žiakov 5. ročníka mimobratislavských základných škôl vo veku 10 -11 rokov. V čase od 10. marca do 15. júna 2008 majú možnosť deti zo škôl mimo Bratislavy zažiť zaujímavú prehliadku v SNG. VÚB v nadväznosti na svoje úsilie o záchranu kultúrneho dedičstva a podporu výtvarného umenia uhradila cestovné autobusom do Bratislavy deťom a lektorskému sprievodu. Vstupné pre deti a pedagógov poskytla SNG zdarma. Pripravila aj špeciálne vzdelávacie programy, ktoré zábavnou a interaktívnou

formou približujú deťom umelecké diela z rôznych historických období. O projekt prejavilo veľký záujem mnoho škôl z celého Slovenska.

Naša škola bola jednou z tých, na ktoré sa v množstve záujemcov usmialo šťastie. Usmialo sa aj na našich šiestakov, ktorí mohli doplniť počet účastníkov výletu do kapacity autobusu. Pod vedením lektorov deti prechádzali naprieč históriou a spoznávali i objavovali svet umenia cez pútavé témy. Cestou za spoznávaním nových kamarátov, rovesníkov v dobách minulých či rôzneho ideálu krásy dostali jedinečnú príležitosť zblížiť sa so svetom umenia, ako ho

dosiaľ nepoznali. Mali možnosť tiež pozrieť sa na obrazy vystavené v galérii inými očami, naučili sa vnímať atmosféru, ktorá z nich vyžaruje. Priblížil sa im svet fantázie, farieb a tvarov a rozprávali sa o zaujímavých témach: "Miss krásy 1408 - Ako sa mení náš ideál krásy" a "Deti navždy deťmi - Naši rovesníci v storočiach minulých". Zhladli výtvarné diela autorov, ktorých mená možno poznali z učebníc (napr. M.Benka, M.Galanda, J. Benczúr, P.M.Bohúň, L.Medňanský, A.Jasusch), ale vidieť ich na vlastné oči a spoznávať ich detaily v atmosfére galérie v Bratislave bol určite mocnejší zážitok.

Pre mnohé deti bol tento výlet prvou cestou naprieč Slovenskom, prvým krátkym pobytom v hlavnom meste našej krajiny v ich živote. Cesta z Košíc do Bratislavy a späť je únavná a zvládnuť ju aj s programom v galérii, náročná. Nám sa podarilo ešte viac: vidieť Hviezdoslavovo námestie s viacerými sochami, Hlavné námestie s fontánou a sochou rytiera Rolanda, navštíviť Dóm svätého Martina a poprechádzať sa po novom moste ponad rieku Dunaj. A hoci vstávať sme museli skoro ráno a domov sme sa vrátili tesne pred polnocou, určite to stálo za to. Verím, že tento deň si deti uchovávajú v pamäti dlho.

Mgr. Helena Lizáková

• Je dobré, keď sa máme o koho starať a pritom vieme sami s vďačnosťou prijímať pomoc druhých.

Povstane kaštieľ z ruín?

V minulom čísle ste sa mohli dočítať, že vznikla nezisková organizácia „Zachráňme kaštieľ v Krásnej“. Jednou z podmienok pri spracovaní zámeru obnovy tejto kultúrnej pamiatky je uskutočnenie archeologického a architektonického prieskumu v priestoroch kaštieľa.

Potešilo ma, že sme našli v osobe **Ing. arch. Ivana Gojdiča** zanehteného a aktívneho človeka, ktorý zorganizoval v dňoch 29. až 31. mája skupinu 12-tich ľudí, aby poodkryli nové skutočnosti o výstavbe a histórii kaštieľa. V posledný deň výskumu som sa pána Ivana Gojdiča opýtal:

– Čo nám povieš o sebe, o svojich spomienkach na Krásnu?

„S Krásnou ma spájajú tie najkrajšie zážitky z detstva. Žil som tu od svojich troch rokov. Bývali sme práve v tomto kaštieli s rodičmi a so sestrou, a keďže aj základná škola bola v priestoroch kaštieľa, prežil som tu mnoho zaujímavých udalostí. Len posledný ročník základnej školy som ukončil v Košiciach, kam sme sa presťahovali. Vysokú školu som odišiel študovať do Bratislavy, kde som po ukončení zostal až doteraz. Keďže kultúrne pamiatky sú roztrúsené po celom Slovensku, veľmi často cestujem.“

– Čo sa vám podarilo zistiť v priestoroch kaštieľa?

„Tento kaštieľ je vo veľmi zlom stave, snažíme sa ho preskúmať, aký je starý a zároveň akým spôsobom je možné uskutočniť obnovu, aby zostal zachovaný štýl, v ktorom bol postavený. V suteréne sú renesančné klenby, na ktorých je ešte vidieť šalovanie. Prízemie bolo postavené

Takýto je súčasný stav kaštieľa, ktorý by mal povstať z ruín. Dole jedna zo študentiek pri archeologickom výskume omietok múrov nášho kaštieľa z 18. storočia.

a upravované v niekoľkých etapách, je tu vidieť prvky klasicizmu z druhej polovice 18. storočia. Keďže sa nám podarilo zistiť veľa nových skutočností, ktoré je potrebné ešte preskúmať, dohodli sme sa, že sa sem vrátíme v júli t.r. Teraz už vieme, čo nás tu čaká. V priebehu dvoch týždňov by sme mali zbierať dostatok informácií, aby sme mohli napísať záverečnú správu“.

Paľo Hake

Zo života solúnskych bratov

Franská ríša za vlády Karola Veľkého a jeho nástupcov stala sa mocnou a slávnou a začala prekvitáť nábožensky a kultúrne. V jej susedstve v 9. storočí utvorila sa veľká ríša slovanská - Veľká Morava. Jej panovníkmi boli Mojmir do r. 846, Rastislav do r. 870, Svätopluk do r. 894. Územie ríše sa rozprestieralo na Morave, Slovensku a Zadunajsku. Mocnými pevnosťami tejto ríše boli Nitra, Devín, Veľhrad.

Do Veľkomoravskej ríše sa pomaly šírilo kresťanstvo z francskej ríše. No ľud s nedôverou prijímal vierozvestov a ťažko im rozumel. Panovníci tiež s nedôverou hľadeli na prácu franských kňazov, lebo sa obávali, že sa dostanú pod nadvládu franských panovníkov. Jednako uznávali, že len pomocou kresťanstva budú môcť upevniť svoju ríšu v budúcnosti.

Preto knieža Rastislav vystrojil veľké posolstvo do Ríma a žiadal si vierozvestov, ktorí by poznali slovanský jazyk. Keď ich tam nedostal, obrátil sa do Carihradu. Cisár Michal III. ochotne vyhovel jeho prosbe a poveril dvoch bratov Konštantína

(Cyrila) a Metoda, aby išli hlásať vieru Kristovu na Veľkú Moravu.

Konštantín a Metod pochádzali zo vznešenej rodiny v Solúne, kde ich otec zastával vysoký vojenský úrad. Doma dostali dobrú kresťanskú výchovu a na štúdiá boli poslaní do Carihradu. Tam si pod vedením znamenitých učiteľov nadobudli hlboké vzdelanie a dôležité vedomosti.

Svätý Cyril a Metod

Po štúdiách starší brat, Metod, sa stal miestodržiteľom slovanského kniežatstva. Ale skvelý úrad nijako neuspokojoval šľachetné srdce Metodovo. Zatužil oddať sa celú službu božej a obetovať sa Bohu. Preto sa zriekol úradu a utiahol sa do kláštorného zátišia na hore Olymp v Malej Ázii.

Kým sa Metod modlitbou a pôstami posväcoval v kláštore, zatiaľ jeho brat Konštantín robil veľký pokrok na školách - naučil sa niekoľko rečí a znamenitými vedomosťami obohatil svojho ducha. Za jeho múdrosť, že vedel objasňovať pravdy viery, dostalo

sa mu nielen obdivu, ale aj čestného mena „filozof“ - múdry. Konštantín sa stal učiteľom na vysokej škole v Carihrade, kde ho čakala priazeň cisárskeho dvora a skvelá budúcnosť. Ale aj on pokladal za väčšiu česť slúžiť Bohu ako cisárskemu dvoru. Preto opustil Carihrad a išiel za svojim bratom do kláštora. Tam obidvaja bratia posväcovali svoj život, cvičili sa v čnostiach, aby sa mohli stať vierozvestami medzi pohanmi.

Len čo sa Konštantín a Metod vrátili do kláštora z prvej misionárskej cesty, už sa hlásalo posolstvo z Veľkej Moravy a žiadalo vierozvestov, zbehlych v slovanskej reči. Voľba padla znovu na sv. bratov, ktorí sa hneď začali pripravovať na cestu: zložili abecedu pre slovanskú reč, prekladali sv. Písmo a bohoslužobné knihy.

Po dlhšej a namáhavej ceste vstúpili Konštantín a Metod r. 863 na veľkomoravské územie. Ľud ich prijal s radosťou a s dôverou im otvoril svoje srdcia, túžiace po spoznaní Kristovho učenia. Obyvatelia čoskoro opustili modly, zanechali pohanské

zvyky a s láskou sa prítúlili ku krížu. Ale účinkovanie sv. bratov vyvolalo veľký odpor u misionárov francskej ríše. Boli urazení, že na ich území cudzí vierozvestovia hlásajú vieru a pohoršovali sa nad tým, že slovanským jazykom konajú bohoslužby. Preto Konštantín a Metod odišli do Ríma, aby sa tam ospravedlnili. R. 867 nastúpili cestu, ktorá viedla cez Zadunajsko až do Ríma. V Zadunajsku ich privítal Pribinov nástupca, knieža Kocel, ktorý si sv. vierozvestov tak obľúbil, že aj on so svojimi poddanými prijal bohoslužbu slovanskú.

Slovanskí apoštolovia sv. Cyril a Metod si získali neoceniteľné zásluhy u všetkých Slovanov, najmä u Slovákov, Moravanov a Čechov. Kristovým učením, ktoré nám priniesli, zaradili nás medzi kultúrne národy, reč slovanskú povýšili na reč bohoslužobnú a prekladmi sv. knihy a novým písmom položili základ pre kultúrny život. Ich práca sa rozprestierala na Slovákov, Moravanov, Čechov, Chorvátov a Bulharov. Preto sa právom volajú slovanskými apoštolmi.

*(Podľa knihy „Obrazy z dejín cirkvi“)
Pripravila: M. Milová*

• **Úžasné tajomstvo človeka v dejinách: je nimi tvorený a pritom ich sám tvorí.**

Keď služby plnia túžby

Takto charakterizujem činnosť jednej zo štyroch predajní v našej MČ s názvom „Potraviny“, menovite na Lackovej ulici číslo 28, ktorú som navštívil v jedno májové predpoludnie.

O pravdivosti môjho konštatovania ma však najviac ubezpečili slová spokojných zákazníkov, ktorých sme oslovili priamo pri nákupe základných každodennej spotreby, ale aj mimo predajne na našej hlavnej ulici. „Určite som nadmieru spokojná s ponukou tovaru, ale aj s obsluhou“, povedala mi Jana Hégerová. To isté tvrdili aj ďalšie

ženičky, sused Ďoďo Hajduk a tiež niekdajšia obyvateľka domu (v ktorom je dnes spomínaná predajňa) Irena Medveová (Chudejová). Zhodný názor mali aj ďalší kupujúci z iných ulíc. (A tak čas ukáže, či naše tvrdenie bolo opodstatnené?) Naozaj je tu z čoho vyberať. Ved' okrem potravín sme tu našli aj iný sortiment - ovocie, zeleninu, nápoje, ale aj mäsové výrobky, dokonca je tu aj oddelenie drogérie. I keď práve nemali môj obľúbený ríbezľový džús, zato celozrnný chlieb som dostal, čo je v iných predajniach žiaľ raritou!

Našej pozornosti neušli ani sviežice predavačky, Michaela Bilková a Agáta Korečková, ktoré sa za pultom, ale aj pri dopĺňaní tovaru nielen zvrátili, ale vedeli kupujúcim poradiť, ba aj milo sa tváriť. I keď v tom čase nebola vedúca predajne Terézia Hanková prítomná, nič nenazačovalo, aby čolen v najmenšom poľavili vo svojom zaužívanom rytme pri obsluhu zákazníkov. Aj to ma utvrdilo v presvedčení, že aj taká minipredajnička - takpovediac s rozličným tovarom - už tretí rok spíňa túžby Krasňančanom, ale aj náhodným hosťom.

Ján Bičkoš,
foto: autor

Takúto atmosféru zaznamenal náš fotoobjektív v predajni „Potraviny“ počas jedného májového dopoludnia. Pri obsluhu kupujúcich predavačky M. Bilková a A. Korečková nielen ponúkali, ale často aj radili.

Jednou zo zákazníčok bola aj Irena Medveová (Chudejová)

Tento záber je zo vstupu do obchodu z našej hlavnej ulice.

Z histórie obce

Košice - mestská časť **Krásna** leží 191 m nad morom. Najstaršia písomná zmienka je z roku 1143, kedy bolo vysvätené krásňanské opátstvo - benediktínsky kláštor s patrocníom P. Márie. Už v čase jeho rozvoja tu vznikli dve samostatné dediny Krásna a Opátska, v stredoveku známe vinohradníctvom. Krásna nad Hornádom vznikla spojením už spomínaných obcí v roku 1945. Súčasťou mesta Košice sa stala v roku 1976. Heraldická komisia v roku 1997 potvrdila Krásnej erb a zástavu.

KLUB SENIOROV HODNOTIL

Dňa 2 februára 2008 Klub dôchodcov pri Miestnom úrade mestskej časti Košice-Krásna uskutočnil hodnotiacu členskú schôdzu za uplynulý rok. Ako každý štvrtý rok aj teraz zvolila návrhovú, volebnú a mandátovú komisiu aj výbor na roky 2008 až 2012. Súčasťou programu boli správy o hospodárení, revíznej komisii a o činnosti klubu dôchodcov v roku 2007, plán činnosti na rok 2008 a návrh rozpočtu na rok 2008. Po blahoželaní jubilantom, v diskusii členovia navrhli zvýšenie členského príspevku pre rok 2008 na sumu 150,- Sk a zápisné pre nových členov 20,- Sk. Zároveň navrhli a jednomyselne odsúhlasili nový názov klubu - „Klub seniorov pri Miestnom úrade Košice-Krásna“.

V novom výbore pre roky 2008 - 2012 budú pracovať: Jozef Hegedúš - predseda, Michal Takáč-

podpredseda, Ing. Marta Paľovčíková - tajomníčka, Mária Hegedúšová - hospodárka a František Nagy. V revíznej komisii Mária Rybárová - predsedníčka, Štefan Tóth a Anna Semanová.

Na záver predseda klubu v mene výboru a všetkých členov poďakoval sponzorom, ktorí prispeli na klubovú činnosť a zdarný priebeh hodnotiacej schôdze najmä: MVDr. Ivanovi Šefčíkovi, Ladislavovi Kočišovi, Margite Škrakovej, Márii Vasilovej, Márii Hegedúšovej ml., Márii Estočinovej a starostovi MČ Košice-Krásna JUDr. Marekovi Kažimirovi. Ako každoročne, pri príležitosti Dňa matiek zorganizoval výbor klubu pre svoje členky posedenie s malým občerstvením v príjemnom prostredí miestnej cukrárne a každú si uctil skromným darčekom

Jozef Hegedúš, predseda

Rozum či cit?

Či snáď oboje
prečo len prečo,
delia nás na dvoje?
Prečo cit prichádza bez výzvy?
Prečo sme voči nemu bozmocní?
Prečo rozum hľadá úskalí?
Prečo pochybnosti vždy sa objavia?
Prečo chápať nevie človek,
že svojou túžbou príčiny tvorí
nech ide o čokoľvek
A ak sa zdanlivo náhodné túžby
zhmotnia ako celok,
výsledný efekt dáva dokonale
v duši zmätok
Nevieš či máš plakať,
a či tešit' sa,
keď srdce horí,
a rozum bojí sa
Večný súboj srdca a rozumu
roztáča príbeh života,
čomu viac je na ujmu?
Rozum - či cit?
Ako len?
Ako?
Srdce nezabíť?

Daniel Druis

• Na počiatku bola Láska... A ona je tiež cieľom všetkého.

„Krásňanske zvesti“ v roku 1970

Prednedávnom sa mi dostal do rúk časopis „Krásňanske zvesti“, ktoré vydávala Osvetová beseda Krásna nad Hornádom. Konkrétne to bolo číslo 3. august 1970. Hlavnou témou časopisu bola žatva pod názvom: **Všetko pre úspech žatvy** a požiar ochrana a všetko, čo s ňou súvisí. Nakoľko najväčším nebezpečením pre vznik požiaru bolo a je práve obdobie žatvy.

Čo sa má robiť

Z archívu

v auguste - Užitočné rady v zeleninovej záhrade, v ovocnom sade, v kvetinovej záhrade, vo vinici a vo včeline.

Nechýba tu ani okienko **Blahoželáme** a v rubrike **Haló, haló oznamy** sú všetky novinky a oznamy, ktoré sa v našej obci udiali.

Zaujímavým je športový článok o vyžrebovaní 1. A triedy vo futbale – západná skupina, ktorý

udáva rozpis zápasov telovýchovnej jednoty Družstevník Krásna nad Hornádom.

Prehľad filmov z festivalu širokohlých farebných filmov premietaných na nádvorí bývalej školy. Filmy ako Vtáci, Profesionáli, Boj o Rím I. a II. a Bando-léro.

Na záver je pridaných zopár veselých vtipov a životom overených prísloví (napríklad):

- Dobrá žena robí dobrého muža
- Z hlúposti sa platí daň, no z múdrosti niekedy pokuta
- Človek nie je na starosť múdrejším, ale len opatrnejším.

A viete, kto bol autorom týchto „Krásňanských zvesti“? Vtedy ešte mladý, začínajúci novinár, náš súčasný šéfredaktor: Ján Bičkoš.

Mária Kobezdová
(kronikárka)

Postupne sa vracia dávna podoba Zemianskej kúrie do pôvodného stavu.
Foto: Marek Kažimír

„Vyrovnanie“

Isto-iste sa vám to už v živote prihodilo, že znenazdajky z ničoho nič k vám „priplavila“ nečakaná radosť. Čas, keď ste sa tešili z každej maličkosti, mali pohodu, uvoľnenie, keď ľudia vôkol vás boli milí, vlúdnejší ako inokedy, keď všetko klapalo a šlo podľa plánu. Jednoducho, radosť vám bolo žiť...

A naraz bác! Z ničoho nič prišlo „vyrovnanie!“ - Dni plné zloby, hašterenia, ba aj trápenia. Nálada pod psa. Svet sa stal

šedivý, ľudia zlí, nevrí... V očiach sa vám čoraz viac stmievalo, rozbolela vás hlava z klebiet, ktoré o vás kolujú a ešte aj šéf vám bez príčiny robí výčitky. Nič sa vám nedarí

Aktuálna esej

a darmo čakáte čo len pár riadkov od blízkych... Zrazu sa cítite sám, celkom sám so svojim trápením a nič vás pred ním neochráni, nič. Ani vaše postavenie, ani bohatstvo, ani múdrosť. Darmo by ste si položili otázku: „A prečo?“ Vtedy vám neostáva nič iné iba toto „vyrovnanie“, teda utrpieť v pokore prijať. (bj)

Moravsko-panónska legenda

nesvieti na všetkých? Či nedýchame na vzduchu rovnako tak všetci? A tak vy nehanbite sa, tri jazyky len uznávajú a prikazujú, aby všetky ostatné národy a plemená boli slepé a hluché? Povedzte mi, Boha robíte bezmocným, že nemôže toto dať, alebo závistlivým, že nechce? My však národov mnoho poznáme, knihy majúcich a Bohu slávu vzdávajúcich každý svojim jazykom.

Život Metoda

I stalo sa v tie tri dni: Rastislav, knieža slovienske, so Svätoplukom poslali (poslov) z Moravy k cisárovi Michalovi, hovoriac takto: „Božou milosťou zdravi sme, i prišli k nám učitelia mnohí, kresťania z Vlách i z Grécka i z Nemiec, učiac nás rozlične. Ale my Slovieni prostý ľud (sme) a nemáme, kto by nás vyučil v pravde a zmysle vyložil. Tak teda, vладыka, pošli takého muža, ktorý nám vštepí všetku pravdu.“ Vtedy cisár Michal riekol k Filozofovi Konštantinovi: „Či slyšíš, Filozof, reč túto? Iný toto veru nemôže urobiť okrem teba. Hľa,

na ti dary mnohé a pojmu brata svojho, opáta Metoda, choď, lebo vy ste Soluňania a Soluňania všetci čisto sloviensky rozprávajú!“ Vtedy nesmeli odmietnuť ani Bohu ani cisárovi, podľa slova svätého apoštola Petra, lebo riekol: Boha sa bojte, cisára cteite, ale počujúc reč, do modlitby sa pohrúžili i s inými, ktorí boli tohože ducha, akého i oni. A tu zjavil Boh Filozofovi slovienske pismo a hneď ustrojajúc písmená a reč zostaviac, vydal sa na cestu moravskú, pojmu Metoda. I začal opäť, s pokorou podrobujúc sa, slúžiť Filozofovi a učiť s ním. A potom odlúčajúc sa od všetkého zhonu a starosť svoju na Boha porúčiac, najprv však z učeníkov svojich ustanoviac dvoch kňazov, skoropiscov dobrých, preložil v krátkom čase všetky knihy (Písma) – všetky úplne, okrem Makabejských – z gréckeho jazyka do slovienskeho, za osem mesiacov, počnúc od marca mesiaca do dvadsiateho šiesteho dňa októbra mesiaca.

Zo životopisov slovienských vierozvestov (krátené)

Život Konštantína

Keď bol v Benátkach na jeseň roku 867, zhromaždili sa proti nemu latinskí biskupi a kňazi i mnisi, ako havrany proti sokolovi, a vzdvihli trojjazyčný blud, hovoriac:

„Človeče, povedz nám, prečo si učinil teraz Slovienom knihy a učíš ich, ktoré nikto iný predtým

nevynašiel, ani apoštolovia, ani rímsky pápež, ani Gregor Bohoslovec, ani Hieroným, ani Augustín? My len tri jazyky poznáme, ktorými sa sluší v knihách sláviť Boha: hebrejský, grécky a latinský.“

Odpovedal im Filozof: „Či neprichádza dážď na všetkých rovnako? Alebo či slnce tak isto

• **Vždy odpúšťaj svojim nepriateľom: nič iné ich až tak nepodráždi.**

Súťažné popoludnie

Ako už býva v Krásnej zvykom, aj tento rok sme chceli spestriť deťom ich sviatok. Preto im športová komisia v spolupráci so starostom a poslancami pripravila v sobotu 31. mája dobre známe súťažné popoludnie v peknom prostredí Kynologického klubu na ulici 1. mája. Tým, ktorí tam neboli ho v krátkosti priblížim.

V úvode starosta privítal všetkých prítomných. Potom už nasledovali ukážky výcviku a poslušnosti psov. Psi zadržovali aj figuranta, začo sa členom Kynologického klubu a ich štvornohým miláčikom ušiel obrovský aplauz. Neďaleko od bufetu stálo hasičské auto a hasičská technika. Tu si deti mohli uvedomiť, aká je náročná práca hasičov. A opäť boli súťaže v rôznych disciplínach ako kopanie loptou medzi kužeľky, skok vo vreci a iné. Odmenou boli ako obvykle, krásňanské doláre. Tie si deti vymieňali v bufete za

sladkosti a iné dobroty. Nechýbala ani streľba zo vzduchovky, ktorej víťazi boli v závere akcie taktiež odmenení. Nezabudlo sa ani na dospelých, ktorí sa mohli občerstviť kofolou a čapovaným pivom.

Keď sa blížilo k záveru akcie, spustil sa lejak. Hoci sme poniektorí cestou domov zmokli, nemrzelo nás to, naopak, mali sme radosť z vydateného podujatia pre deti. Osobne si myslím, že toto sa z roka na rok stáva zaujímavejším a prítiažlivejším pre deti, ale aj rodičov.

V nedeľu 1. júna si deti v kultúrnom dome pozreli rozprávku Popoluška.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri usporiadaní popoludnia pre deti, ako aj sponzorom Potraviny Terézia Figurová, Potraviny Mikuláš Rjabinčák, ktorí prispeli sladkosťami pre deti.

Patrik Gordoň

Jednou zo súťažných disciplín bol aj kop lopty medzi kužeľky. V pozadí hasiči obliehaní deťmi a ich rodičmi. Pri chytní rybičiek sme zastihli Andreu Hegedúšovú (dole).

Popoluška medzi deťmi

V tohtoročný Deň detí do čarovného sveta rozprávok nás zaviedli deti zo Súkromnej základnej umeleckej muzikálovej školy D&B – BEDA. Po predstavení Kubo sa tu predstavili už druhýkrát. Bolo to dobré a zaujímavé spracovanie pôvodnej rozprávky, podporené výbornými výkonmi mladých a šikovných hercov. Deťom sa to veľmi páčilo, čo dávali najavo potleskom a smiechom pri vtipných dialógoch a pesničkách. Tešíme sa na ďalšie podobné predstavenia, ktoré u nás dlhý čas chýbali. (F.T.)

Ako je to s pozemkovými úpravami v Krásnej?

Celé konanie pozemkových úprav je zdĺhavé z dôvodu veľkej výmery územia. Mnohí si klademe otázku, čo nás ešte čaká a čo je ešte potrebné vykonať, aby boli pozemkové úpravy ukončené.

Od Pozemkového úradu Košice - mesto máme časový harmonogram projektu pozemkových úprav, ktorý je v skratke uverejnený v závere tohto príspěvku.

Pozemkové úpravy sú už viac rokov pripravované a sú v takom štádiu, že v mesiaci február 2008 bol vyhláskou zverejnený „Register pôvodného stavu“. K „Registru pôvodného stavu“ bolo zo strany občanov podaných 26 námietok, ktoré sa riešili konaním cez Pozemkový úrad Košice - mesto a Krajský pozemkový úrad. Register bol rozhodnutím Pozemkového úradu schválený dňa 19. 2. 2008.

Koncom mesiaca február 2008 verejnou vyhláškou boli zverejnené „Zásady na umiestnenie nových pozemkov“. V máji 2008 boli prijaté a schválené „Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia“ vypracované spoločnosťou Geotop s.r.o. Košice. Tieto zásady boli začiatkom januára 2008 predložené k pripomienkovaniu Združeniu účastníkov pozemkových úprav v Krásnej. V zásadách ide o stanovenie kritérií vyrovnania v pozemkoch, návrh rajonizácie

spôsobu poľnohospodárskeho ďalšieho využitia pôdy, tvarové geometrické kritéria napr. min šírka pozemkov nebude menšia ako 20 m, kritéria pridelenia pozemkov, odchýlky od výmery, odchýlky ceny, umiestnenie malých vlastníkov pod 800 m², stanovenie kritérií vyrovnania v peniazoch, určenie úbytkov plôch na spoločné zariadenia a opatrenia /cestné, vodohospodárske, krajinoekologické opatrenia/. V zmysle týchto zásad sa ďalej rieši a navrhuje vlastníctvo k spoločným

B u d e v á s z a u j í m a ť

zariadeniam a opatreniam záväznosť zásad pre vlastníkov a oznamuje sa schvaľovací proces v zmysle zákona 330/191 Zb. o pozemkových úpravách. Celé katastrálne územie Krásnej bolo doteraz zamerané a podľa potreby založené novým bodovým poľom, ktoré je nevyhnutné a potrebné pre ďalší postup geodetických činností. Územie sa zameralo polohopisne a výškopisne, spracovateľ projektu f. Geotop s. r. o. Košice preveril vlastnícke vzťahy, známych aj neznámych vlastníkov a v stanovenom obvode PÚ sa vyhotovil register pôvodného stavu. Na základe bonitných máp, sa pozemky ocenili /ocenenie len pre účely pozemkových úprav/. Výmera,

podielu a ocenenie pozemkov boli premerané každému vlastníkovi do tabuľky - výpisu. Tieto výpisy Pozemkový úrad Košice - mesto doručil každému známemu vlastníkovi. Obvod po pripomienkovaní občanmi bol správnym orgánom Obvodným pozemkovým úradom KE - mesto schválený. Ďalej sa bude pokračovať v zosúladiení návrhov všeobecných zásad a požadovaných činností v obvode projektu a navrhne sa plán verejných a spoločných zariadení a opatrení čo bude usku-

točené do konca júna 2009. Tento plán do budúcnosti zohľadní usporiadanie druhov pozemkov, úpravu cestnej siete, úpravu vodohospodárskych pomerov, zachovanie a tvorbu krajinného zeleného, ochranu archeologických nálezísk, podmienky pre poľovnú zver, spoločné pasienky, opatrenia na umožnenie obhospodarovania nových pozemkov a ich zveladenie, ochranu pred veternou a vodnou eróziou.

Na základe týchto podmienok a prijatých zásad sa ešte tohto roku pristúpi k návrhu nového usporiadania pozemkov podľa prijatých pravidiel v súlade s požiadavkami účastníkov pozemkových úprav a všeo-

becnými zásadami funkčného usporiadania územia.

Od roku 2003 boli zrealizované úvodné podklady k projektu pozemkových úprav, bodové pole, vyhotovila sa dokumentácia a zameralo územie v obvode projektu pozemkových úprav, vytýčili a zamerali sa trvalé označenia hranice obvodu pozemkových úprav. Spracovali sa digitálne ortofotomapy, vykonalo sa účelové mapovanie polohopisu obvodu I. blok 1479 ha, II. blok 134 ha. Aktualizovali sa mapy BPEJ, ocenili sa pozemky a porasty, spracovali register pôvodného stavu, prijali a schválili sa všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode projektu pozemkových úprav. Rok 2008 - Podľa schválených zásad na umiestnenie nových pozemkov sa začína pracovať na rozdeľovacom pláne. Pripravuje sa - Plán spoločných a verejných zariadení a opatrení - rok 2009, rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytýčovacieho plánu, vykonanie projektu pozemkových úprav - aktualizácia rok 2010, vykonanie projektu pozemkových úprav - vytýčenie vykonanie projektu pozemkových úprav, rozdeľovací plán vo forme geometrického plánu - rok 2011.

Ing. Zdenko Vaska,
samostatný odborný referent
výstavby a životného prostredia

STOP NEDUHO M A ZLOZVYKOM

Už v minulom čísle nášho spravodaja sme písali o tom, že od januára 2008 pôsobí v našej mestskej časti pracovník Mestskej polície Košice-Juh. Zmienili sme sa o tom, že je to dobrý a pozitívny krok, ktorý bude prínosom pre všetkých obyvateľov Krásnej z hľadiska upevňovania všeobecného poriadku.

Po istom odstupe času sme boli zvedaví, ako sa táto vízia realizuje v praxi, k čomu sme - pochopiteľne - požiadali o vyjadre-

nie nášho strážcu poriadku **Vladislava Gonda**, ktorému sme položili niekoľko otázok.

- **V čom spočíva Vaša misia, činnosť, aké je Vaše poslanie v teritóriu Mestskej časti Košice-Krásna?**

Zabezpečiť verejný poriadok v mestskej časti, dbať na životy, zdravie a majetok občanov. Dbať na čistotu v obci. Podávať

informácie o nedostatkoch na verejnoprospešnom zariadení

- **Čo sa Vám už podarilo pozitívne vyriešiť za polročné účinkovanie, v čom konkrétne nastala radikálna zmena, náprava, v čom by ste už nečakali recidívu?**

Čiastočná náprava už nastala, najmä pri konzumácii alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach, kde boli uložené blokové pokuty, respektíve vystavené šeky na pokutu nezaplatenú na mieste. V súčasnosti prebieha odchyt túlavých psov, čím sa znižuje možné riziko napadnutia občanov týmito psami. Zákaz zastavenia na Mozartovej ulici tiež má svoj zmysel, hlavne z hľadiska bezpečnosti.

- **Na čom pracujete v súčasnosti, s čím si - prípadne - neviete rady, s čím neviete hnúť, čo Vás brzdí v úsilí o dosiahnutie nápravy, či zmeny k lepšiemu a čo s tým chcete urobiť?**

Pokračujem v hliadkovej činnosti so zameraním na neopráv-

nený záber verejných priestranstiev, takzvaných nelegálnych skládok odpadov.

Snažím sa zamedziť konzumácii alkoholických nápojov, najmä u mladistvých občanov. Moju činnosť brzdí aj to, že som v tejto mestskej časti sám, ale tiež nedostatočné vybavenie, ako napríklad motorové vozidlo. V úsilí o dosiahnutie nápravy ma nič nebrzdí.

- **Aká je Vaša konkrétna predstava o tom ako pribrzdiť či anulovať najčastejšie prejavy vandalizmu, porušovanie lítery zákona, najmä na úseku verejného poriadku i ďalším nešvárom, ktoré zneprijemňujú život občanom?**

Preventívnu činnosťou na miestach, kde sa porušuje verejný poriadok. Predovšetkým rodičia mladistvých by sa mali informovať, kde a akým spôsobom trávia voľné chvíle ich detí! Mrzí ma, že je veľmi slabá komunikácia s občanmi a žiaľ slabá je aj ich oznamovacia činnosť.

Za rozhovor poďakoval: (bič)

Čo zistí, prešetrí či zariadi pri svojej hliadkovej činnosti, to aj zaznamená, prípadne navrhne riešenie, čo je zjavné aj z nášho záberu z jeho pracovne na Miestnom úrade MČ Košice-Krásna. Snímka: autor

Hrozí vám infarkt?

Profesor dr. Siegfried Heyden z Nemecka tvrdí: „Ani znečistené ovzdušie, ani prílišné pitie kávy, ani psychické stresy, ani zmeny počasia, ani prepracovanosť nemôžu byť príčinou infarktu.“ Tieto činitele

majú iba druhoradý význam. Podľa profesora Heydena hlavné príčiny sú celkom iné: „**Prejedanie sa, vysoký tlak, fajčenie cigariet, cukrovka, tučnota**“.

Pripravila: (mm)

Neverte, keď nechcete, ale hovorí sa, že...

- ... modré farbivo čučoriedok - nyrtin - hojí zápaly ďasien. Čučoriedky dobre pôsobia aj proti hnilobným a kvasným procesom v črevách (proti hnačke).
- ... dve jablká denne chránia náš organizmus pred infarktom.
- ... pohár ovocnej šťavy pri raňajkách zabezpečí nášmu organizmu dostatočnú dávku vitamínov. Organizmus sa takto nielen osvieži, ale dodáva sa mu aj energia.
- ... Med: denná dávka medi je 1 až 3 miligramy. Nachádza sa napríklad v morských živočíchoch, strukovinách, orechoch, vnútornostiach, hrozienkach. Pri nedostatku medi je človek celkom zoslabnutý, dýcha nepravidelne, je náchyľnejší na žalúdočné vtedy a nádorové ochorenia

Pripravil: (bj)

Na margo Lakomstvo - hlboké more

- Dáš prst, vezme hrst.
- Zo svojho ako mucha, z cudzieho ako vôl.
- Každý svoje fúzy krúti.
- Dávaj s rozumom a ber s pamäťou.
- Darom dar sa vynucuje.
- Niečo za niečo, nič za nič.
- Anjelský hlások, ale čertova pesnička.
- Nedá ten, kto má, ale ten, kto chce

Pripravila: (mil)

Aj takúto „ozdobu“ máme na našej hlavnej ulici. Ide o rodinný dom na Lackovej 26, ktorý nielenže nepôsobí esteticky, ale vážne ohrozuje susedov. Foto: (bič)

• Ak chceš urobiť človeka šťastným, nepridávaj nič k jeho bohatstvu, ale odober mu niektoré z jeho želaní.

Z tvorby našich školákov

Báseň o mame

Mama. Je ako svieca v dome,
svieti a žiari pre všetkých.
Keď zhasne, zmlkne všetko, čo je,
stratí sa iskra nádeje.
Je ako ranná rosa,
osvieži náš prvý krok.
Je ako sila,
ktorá nás ženie vpred,
je strašne milá
a chyby na nej niet.
Je láskavá a dobrotvivá,
je vládna a prívetivá.
Je to najdrahšie, čo človek v živote má,
je dar od Boha,
ktorý sa celý rozdáva.
Je láska sama osebe,

páru jej nikde nenájdete.
Je slnko, ktoré rozžiari
dnešný i zajtraší deň.
Je hviezdou, ktorá v noci svieti,
aby nezablúdili jej deti.
A keď raz príde deň,
keď rozlúči nás s ňou,
ja smutne len poviem:
„Ďakujem!“ A deň zahalí ma tmou.
V srdci mi ostane len spomienka,
ktorá ma bude hriať -
a jej obraz s krásnym úsmevom
ma bude v živote ďalej hnať.
Viem, že všetky mamy na svete
sú také ako moja
a že v každom z nás pri nej ostane
len duša plná pokoja.
Klaudia Nagy-Salóciová, 6. ročník

Moja mamka

Moja mamka ma teplo pohladí,
vždy mi dobre poradí.
Stále sa mi venuje,
darčeky mi daruje.

Mamka vždy dobre navarí,
proti hádkam, sporom sa postaví.
Hreje ma svojou náručou,
rozpráva jemnou rečou.
Mamka je dobrá a štedrá,
pohostí, pobaví každého hostá.
Vždy sa o nás postará,
prádlu žehlí, ukladá.

Má sladký dych ako ruža voňavá,
slnko sa mi prihovára:
„Tvoja mamka pohladká
tá zaránka
ako jemný vánok.“

Paľko Hake, 4. ročník

Z ľudovej tvorby (pre inšpiráciu)

Mal som gerok

Mal som gerok nový
novučičký nový v šifoneru.

Nošel som ho z ľeta
ľem na veľké šveta,
na nedzeľu.

Doznali še myši
dze moj gerok viši v šifoneru.

Vyžarli mi dzeru
pri samim gaľeru namojveru.

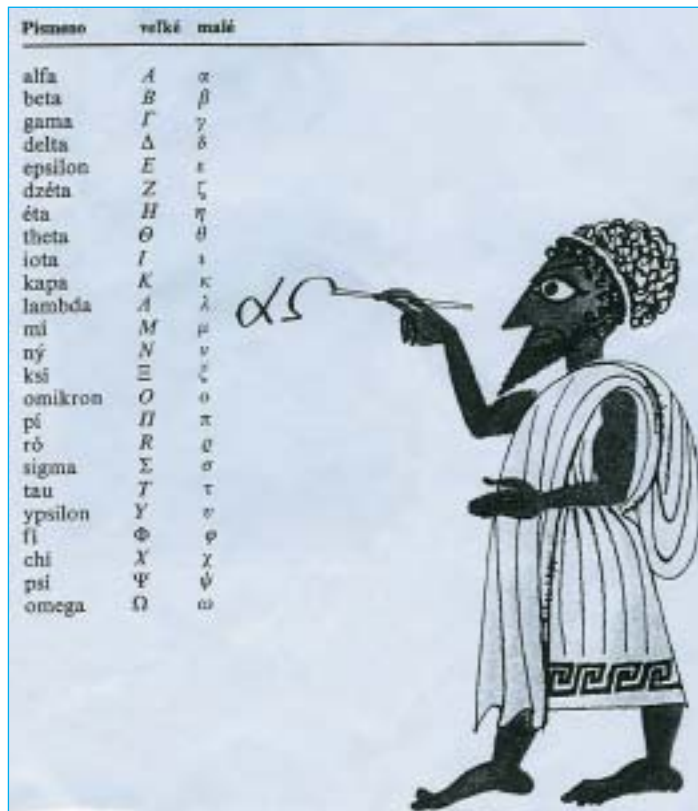
(bk)

RÍMSKE ČÍSLICE

Základné znaky rímskych číslic sú I (1), V(5), X(10), L (50), C (100), D (500) a M (1000). Z nich sa odvodzujú všetky čísla. Napríklad

1 — I	16 — XVI	80 — LXXX
2 — II	17 — XVII	90 — XC
3 — III	18 — XVIII	99 — XCIX
4 — IV	19 — XIX	100 — C
5 — V	20 — XX	125 — CXXV
6 — VI	21 — XXI	189 — CLXXXIX
7 — VII	25 — XXV	200 — CC
8 — VIII	29 — XXIX	271 — CCLXXI
9 — IX	30 — XXX	300 — CCC
10 — X	40 — XL	369 — CCCLXIX
11 — XI	50 — L	400 — CD
12 — XII	55 — LV	428 — CDXXVIII
13 — XIII	59 — LIX	500 — D
14 — XIV	60 — LX	599 — DXCIX
15 — XV	70 — LXX	600 — DC

700 — DCC	1945 — MCMXLV
800 — DCCC	1948 — MCMXLVIII
900 — CM	1967 — MCMLXVII
1000 — M	2039 — MMXXXIX
1918 — MCMLXVIII	4879 — MMMMDCCCLXXIX
	4999 — MMMMCMXCIX

Koniec školského roku

Opäť je tu koniec školského roku. Pre väčšinu žiakov veľmi veselá udalosť.

Iba deviatci sú sklamaní. Veď aj majú prečo. Ich cesty sa rozdelia. Možno sa už nikdy v živote nevidia. Bude im ľúto za spolužiakmi a učiteľmi, ktorí im boli po celých deväť rokov ako druhí rodičia. Viedli ich od krivých čiar až po slová, pomáhali získavať vedomosti, dávali základy do života. Pre iné deti je toto obdobie obdobím radosti, pretože pre nich po desiatich mesiacoch povinnosti konečne nastane čas oddychu a dovolenkovania.

Koniec školského roku je aj čas, v ktorom sa hodnotí celoročná práca žiakov. Pre niektorých viac, pre iných menej obľúbená chvíľa. Usilovní a pracovití žiaci kráčajú domov veselo s výborným vysvedčením, tí druhí smutnejšie a rozpačitejšie, pretože sa obávajú zlej reakcie rodiny na ich koncoročné výsledky.

Koniec školského roku je pre všetkých veselý, ale aj smutný. Veselý preto, že deti sa zbavia povinností, smutný preto, lebo spolužiaci sa počas prázdnin väčšinou nevidia.

Dominik Varga, 8. ročník

Máj

Máj je piaty mesiac v roku,
zostávame občas v šoku.
Prvý máj je Sviatok práce,
tú si, veru, všetci vážme!
Týždeň zbehneme ako nič -
a už je tu sviatok ďalší,
ôsmý máj - Deň víťazstva,
pre nás všetkých voľný deň.

Starší si ho vážia, veru,
veď doniesol nám dni mieru.
Najkrajší je Sviatok matiek,
o pár dní ho slávime.
Že je máj, to všetci vieme -
pekny teplý, noblesný,
rozkvitnutú prírodu
krášli úsmev najmilší,
je to úsmev mamičkin.

Katarína Knapová, 8. ročník

Č o d a l i s v e t u ?

- Mojžiš..... zákon
- Freud podvedomie
- Ježiš svedomie
- Einstein riekol:
- Marx vedomie
- všetko je relatívne

BIRMOVKA. Sviatosť kresťanskej dospelosti v minulých dňoch prijalo 146 birmovancov mladých dievčat a chlapcov z rúk arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča. Na prijatie sviatosti ich pripravovali katechéti s tým, že na záver absolvovali mladí birmovanci aj overenie vedomostí. Naším duchovným otcom, Jurajom Semivanom boli pochválení za dobrú pripravenosť. Mnohých veriacich sa však dotklo, že správanie niektorých nie je dôstojné miestu, akým je dom Pána! Na fotografiách arcibiskup Mons. Alojz Tkáč s pánom farárom Jurajom Semivanom pri udeľovaní sviatosti birmovania..
Text a foto **M. Kobezdová**

Spomienka na projektanta nášho kostola

Pri príležitosti osláv sv. Cyrila a Metoda je zaujímavé si zároveň pripomenúť vynikajúcu osobnosť architekta nášho kostola, ktorý ho osobne projektoval. Nezvyčajným je už dátum úmrtia tohoto veľikána slovenského staviteľstva, ktorý je totožný s dňom osláv.

Milan Michal Harminc bol jedným z najaktívnejších sloven-

ských architektov, ktorý patril k tzv. prvej generácii slovenských architektov. Ako projektant a stavitel' bol činný 65 rokov (1886 -1951). Naprojektoval vyše 300 budov v Európe, z toho 171 na Slovensku. Postavil 108 kostolov pre všetky konfesie.

Milan Michal HARMINC

Architekt Milan Michal Harminc sa narodil 7. októbra roku

1869 v Kulpine pri Petrovci v Báčskej župe, teraz Srbsko. V Kulpine skončil základnú školu. Medzi rokmi 1881 a 1882 študoval na nemeckej škole v Bul'kesi, teraz Maglič v Srbsku a v rokoch 1882 -1883 na nemeckej akadémii v Novom Sade. Po absolvovaní Nemeckej obchodnej akadémie v Novom Sade pôsobil u svojho otca ako

pomocník. Práve tu sa naučil rýsovať stavebné plány. Podarilo sa mu preniknúť do tajov stavebných konštrukcií a prezentovať vlastné nápady a riešenia. Po absolvovaní vojenskej prezenčnej služby pracoval pre viacerých staveľov a firmy. Napr.: u Jána N. Bobuľu, vo firme Schikedanz a Herzog (1894

- 1896), tiež vypomáhal architektovi Kauserovi. Po nadobudnutí mnohých skúseností si ako dvadsaťosemročný 1. apríla 1897 založil vlastnú projekčnú a stavebnú kanceláriu v Budapešti. Na začiatku sa venoval predovšetkým projektovaniu obytných a rodinných domov - na Slovensku najmä v Turci a Liptove. V roku 1902 v Liptovskom Mikuláši navrhol vilku pre Dr. E. Stodolu v duchu romantického secesného folklorizmu. Navrhol aj viacero kostolov, administratívnych, či kultúrnych stavieb. Murársku majstrovskú školu ukončil v roku 1904. O štyri roky neskôr zložil stavebnú skúšku a získal kvalifikáciu a titul staviteľa. V tom istom období spoznal vo Viedni Annu Holcovú zo Žiliny, s ktorou sa aj oženil. V roku 1914 zmenil svoje pôsobisko a presťahoval sa na Slovensko, do Liptovského Mikuláša, kde v rokoch 1916-1918 vlastnil projekčnú a stavebnú firmu. V 1920 bol zvolený za člena Ústredne všetkých stavebných korporácií a v rokoch 1921 až 1923 pôsobil ako predseda Organizačnej jednoty staveľov Slovenska. V tomto období (1922) sa presťahoval do Bratislavy, kde pracoval ako samostatný architekt až do ukončenia aktívnej projektovacej činnosti v roku 1951. V 1953 bol menovaný prvým čestným členom Zväzu slovenských architektov. Zomrel ako 94-ročný 5. júla 1964 v Bratislave.

Prah nášho svätostánku - zasväteného sv. Cyrilovi a Metodovi - prekračujú od jeho jestvovania aj tí, ktorí sa rozhodli pre spoločnú cestu životom. Pred rokmi tak urobili aj Imrich Hake s Irenou Takáčovou.

Milan Michal Harminc bol asi najproduktívnejším slovenským architektom 20. storočia. Preto aj my - Krásňančania môžeme byť právom pyšní na to, že náš kostol projektovala takáto výnimočná osobnosť slovenského staviteľstva a kultúry a že tento svätostánok aj dnes hrdo reprezentuje svoje poslanie.

Mgr. Viktor Szabó

Malé posolstvá

- ❖ Rozhranie medzi svetlom a tmou nie je dané slepým osudom. Vždy prechádza srdcom.
- ❖ Každý je najkrajší a najužitečnejší, ak je sám sebou.
- ❖ Nech v nás nikdy nevyhasne ochota nechať sa poučiť túžbou po múdrosti.
- ❖ Nato, aby sme úplne nezaбудli ďakovať, stačí občas pohliadať hore.
- ❖ Ja sám nesiem hlavnú zodpovednosť za svoj život, nemôžem ju zvaľovať na nikoho.
- ❖ Domov je miesto, kde nás niekto čaká.
- ❖ Skutočný pôst znamená zriekať sa tvrdosti svojho srdca.
- ❖ Významný človek nie je nutne ten, koho najviac vidieť a počuť.
- ❖ Nie každý pastier je dobrý a nie každá brána vedie k životu.
- ❖ Aby videl človek krásu okolo, musí na chvíľu odpútať pohľad od seba samého.

• Na tomto svete je každý dosiahnutý cieľ iba východiskom pre ďalšie putovanie.

Cesta na Golgotu

Predveľkonočný večer slova a hudby sa konal dňa 16. marca 2008 v našom kostole sv. Cyrila a Metoda.

Účinkoval v ňom vynikajúci husľový sólista Jiří Preisinger z Nemecka s manželkou Valériou, koncertnou umelkyňou. Slovný doprovod bolestného ruženca mal sólista opery Štátneho divadla v Košiciach majster František Balún. Striedanie hudby, slov a umelec-

kých obrazov jednotlivých zastavení bolestného ruženca, umiestnených na plátne v strede kostola bolo vyvrcholením pôstnej doby.

Na zábere vpravo účinkujúcim predveľkonočného večera slova a hudby Cesta na Golgotu poďakoval starosta našej mestskej časti Marek Kažimír.

Text a foto: *Mária Kobezdová*

Veselo so slávnymi

VOLTAIRE

O starom Voltairovi bolo známe, že denne vypil veľa čiernych káv. Keď mu jeden jeho známy dohovára, že káva je škodlivá a že sa tak pomaly, ale isto otravuje, slávny filozof mu odsekol: „To viem už osemdesiat rokov!“

SOKRATES

Keď Sokrates čakal vo väzení na smrť, navštívila ho jeho žena Xantipa a začala nariekať, že musí zomrieť nevinný. „Pochabá žena“, nazlostil sa filozof, „chceš hádam, aby som zomrel vinný?“

PASTEUR

Louis Pasteur, keď už bol slávnym, večeral raz na akomsi bankete, kde sa po jedle podávali čerstvé čerešne. „Milostivá pani,“ upozornil Pasteur svoju susedku, „na každom tomto krásnom plode je tisíce neviditeľných mikróbov.“ A hneď dal priniesť pohár vody, v ktorej čerešňu najskôr dobre umyl. V tom istom pohári umývala svoje čerešne aj ona dáma. Neskôr musel Pasteur predniesť akúsi oslavnú reč. Keď skončil, mal tak vyschnuté v ústach, že sa hneď chopil pohára - toho, v ktorom si opláchli čerešne - a na dúšok ho vypil.

Naši žiaci v rekreačnom zariadení Lúčka – Potoky

Žiaci prvého stupňa našej školy počas dvoch májových týždňov vymenili školské učebne za najkrajšiu učebňu – prírodu. Zúčastnili sa Školy v prírode v rekreačnom zariadení Lúčka – Potoky pri Lipanoch v dvoch termínoch – 12. 5. – 16. 5. 2008 (tretiaci a štvrtáci) a 26. 5. – 30. 5. 2008 (prváci a druháci). Tým mladším slniečko hrialo ako opretek, akoby chcelo dohnať to, čo ubralo našim starším žiakom – tretiakom a štvrtiakom, ktorí si pobyt v Škole v prírode vyskúšali ako prví, dva týždne pred nimi. Aj keď mokré dažďové kvapky nútili staršie deti ostať väčšinu času v budove, nič im nebránilo v tom, aby si pobyt užili čo najkrajšie. Okrem doobedňajšieho vyučovania si spievali, tancovali, skrátka bavili sa ako sa patrí. Určite im dlho ostanú v pamäti súťaže Milionár, tanec, Superstar či veľký prírodovedný kvíz, v ktorých žiaci ukázali svoje vedomosti, nadanie i kreativitu. A keď práve nepršalo, stihli nejednu krásnu vychádzku do blízkeho okolia.

Ich mladším spolužiakom počasie viac doprialo užiť si

krásu prírody. Atmosféra blízkej zrúcaniny Kamenického hradu poskytla vhodnú kulisu na celý

Najkrajšia učebňa je príroda

týždeň prebiehajúcej hre na rytierov. Ako adepti na rytierov hľadali poklad, dobyli hrad, zmerali si svoje sily na rytier-

skom turnaji. Okrem toho si rozvíjali i rytierske cnosti ako vytrvalosť, rozvahu, pozornosť, statočnosť i zručnosť. Za odmenu boli v posledný deň slávnostne pasovaní za rytierov.

Pamiatkou im budú nielen krásne pomaľované tričká, na ktoré si nakreslili svoje vlastné erby, ale i množstvo nádherných zážitkov.

Mgr. Františka Fecková
ZŠ a MŠ sv. Marka Krížina

Žiaci 3. a 4. ročníka našej ZŠ so svojimi triednymi učiteľkami.

● **Neúspech nás učí, že porážka sa dá prežiť. Neuspieť nie je hanba. Hanba je báť sa vstať a skúsiť to znova!**

„Krasňančan“ pre vás

Ž i v é s l o v á

Prípravili sme vám niekoľko „živých“ latinských termínov, ktoré často počujeme, čítame, no priznajme si, nie vždy a nie všetci im rozumieme. Teda aspoň tie najfrekvencovanejšie si skúsme zopakovať :

- status quo	faktický, súčasný stav vecí, trvajúci
- in memoriam	na pamäť
- persona grata	vítaná, obľúbená osoba
- persona non grata	nežiadúca osoba
- nota bene !	zapamätaj si dobre !
- cogito ergo sum	myslím, teda som
- nego	odmietam
- veto	zakazujem, vetujem, zákaz, nesúhlas
- terminus technicus	odborný termín, názov
- corpus iuris	zbierka zákonov
- corpus delicti	dôkazový predmet (v trestnom skutku, čine)
- nonsens	nezmysel, hlúposť
- causa principalis	hlavná príčina
- in flagranti delicto	na mieste činu
- in medias res	k jadrú vecí (z mosta do prosta, bez úvodu)
- carpe diem	užívaj dnešného dňa
- lapsus linguae	omyľ (chyba) jazyka, prerieknutie sa
- omnium consensu	za obecného súhlasu
- honoris causa (h.c.)	pre česť, pre poctu
- ius humanum	ľudské právo
- ius gentium	medzinárodné právo
- ius naturale	prirodzené právo
- omni tempore	v každom čase (vždy)
- urbi et orbi	mestu a svetu
- de facto	v skutočnosti
- de iure	podľa práva
- verbálny	slovný, ústny
- verdikt	výrok, rozhodnutie, rozsudok
- verifikačný	overovací
- versus	proti
- verzia	obmena, variant, znenie (jedna z podôb správy, udalosti)
- validita	platnosť právneho úkonu
- variabilita	menlivosť, premenlivosť
- urbanistika	plánovitá výstavba obcí a miest
- urbár	mestská kniha obsahujúca súpis poddan- ského majetku (pôda, ktorej vlastníkom bol zemepán a držiteľom urbárny sedliak)
- vidovať (dačo)	potvrdiť prezretie, nahliadnutie do dačoho, potvrďovať vzatie na vedomie
- viribus unitis	spojenými silami
- virtuálny	myslený, možný
- vis maior	vyššia moc, nepredvídaná prekážka, udalosť, skutočnosť
- vitalita	silná životaschopnosť
- vízia	videnie, zjavenie, mam

(Poznámka pre tých, ktorí sa neučili latinčinu: c čítajte k, ae - e, iu - ju)
Pripravil: (bj)

Jedna z ulíc, ktoré v ostatnom čase „vyrástli“ v nových stavebných lokalitách, je aj Beniaková oproti Záhradného centra

„Ako žiť lepší život?“

Dňa 3. mája usporiadala MČ - Juh pracovné stretnutie, ktoré sa netradične uskutočnilo v sídle neziskovej organizácie Life Art, n.o., na ulici Pri Bitúnku č. 5 (budova verejnoprospešných prác) v Košiciach, tohto stretnutia sa okrem iných organizácii zúčastnila aj naša MČ.

Nezisková organizácia Life Art, n.o. v duchu svojho motta „ako žiť lepšie“, pomáha ľuďom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Vo svojich aktivitách sa nesnaží odovzdávať len poznatky a zručnosti, ale zameriava sa na celú osobnosť človeka, duševnú a duchovnú stránku nevynímajúc. Snaží sa rozvíjať osobnosť týchto ľudí tak, aby sa lepšie integrovali v našej spoločnosti a zároveň sa tak aj sami stali nositeľmi zmeny v komunite, v ktorej žijú, najmä prostredníctvom: špeciálnych pracovných školení a profe-

sijných zdokonaľovaní, podporou komunitného vzdelávania a remesiel, poskytovaním školení v oblasti malého podnikania a pomocou pri realizácii nových podnikateľských zámerov, možnosti získania chýbajúceho stupňa vzdelávania (základná škola, stredná škola), prípravou na vysokú školu, jazykovou prípravou, finančnou, materiálnou a sociálnou podporou, osobnou asistenciou pri hľadaní zamestnania, realizovaním rekreačných a športových činností, letných táborov.

Táto organizácia otvorila v apríli 2007 vo svojich priestoroch Vzdelávacie centrum, v ktorom sa usporadúvajú bezplatné kurzy. Najbližšie školenia v oblasti stolárstva, krajčírstva a počítačov budú prebiehať začiatkom septembra tohto roku.

Veronika Takáčová

Kedysi, presnejšie v roku 1973, sme v Krásnej mali aj mládežnícku dychovku, ktorá spríjemňovala chvíle sviatočných dní. Čo keby sme „oživilí“ v našej mestskej časti aj túto tradíciu? (bjč)

P o v e d a l i m ú d r i

- Zo všetkých tvorov len človek pije - hoci nemá smäd, je - hoci nie je hladný a hovorí - hoci nemá čo povedať. (Steinbeck)
- Ako sa ubrániť opilstvu? Pohľadom na opilca. (Čínske príslovie)
- Život nie je taký krátky, aby nestačil na zdvorilosť. (Emerson)
- Nudný spoločník: človek, ktorý hovorí, keď ja chcem hovoriť. (Tuwin)
- Kto živa, pomáha zivať aj ostatným. (Holandské príslovie)
- Cintoríny sú plné nenahraditeľných ľudí. (Clemenceau)
- Ohlás koniec svojej reči hodne vopred, aby poslucháčov od radosti netrafil šľak. (Tuchelský)

• **Rastieme iba vtedy, keď sa snažíme dostať ďalej, než sú hranice toho, kde už stojíme!**

Na zábere dievčence tanečného krúžku, ktorý vedie učiteľka Mgr. Mária Kažová

MK DANCE CUP 2008

Dňa 8. júna 2008 sa v našom kultúrnom dome konal 1. ročník tanečnej súťaže o pohár starostu mestskej časti Košice-Krásna JUDr. Mareka Kažimíra. Organizátorom podujatia boli ZŠ a MŠ sv. Marka Krížina, Rehoľná 2 Košice-Krásna a Mestská časť Košice-Krásna. Súťaž bola otvorená pre amatérske tanečné krúžky zo základných škôl, nie pre skupiny, ktoré sa venujú súťažnému tancu. So súťažnými tanečnými vstupmi sa predstavili žiaci základných škôl z Košíc a blízkeho okolia – ZŠ Postupimská 37, ZŠ ul. J. Pavla II. 1, SZŠ Dneperská 1, SCVČ Galaktická 9, ZŠ Polianska 1, ZŠ Nám. L. Novomeského 2, ZŠ Bernolákova 16, ZŠ s MŠ sv.

Krížina Košice-Krásna, ZŠ Dolina 43, Poľov a ZŠ Čaňa.

Prijemnú atmosféru spestrila svojim tanečným umením TS UNOTEENS z Košíc.

Ani usporiadateľská škola neodišla naprázdno. Vytancovala si prvé miesto v kategórii HIP HOP choreografie junióri, druhé miesto v kategórii disko choreografie deti, prvé a tretie miesto v kategórii malé choreografie junióri patrí Michaela Matisovej a druhé miesto si vytancovalo duo Nikola Kažimírova a Michaela Matisová.

Podakovanie patrí všetkým zúčastneným, hlavne usporiadateľom, ktorí podporili myšlienku dať deťom zo základných škôl šancu prezentovať svoje tanečné schopnosti. **Mgr. Mária Kažová**

Stále sa učíme

Pochopiteľne, nebudeme spomínať všetky zlé výrazy, ktoré tak často vyslovujeme v každodennom služobnom styku, nehovoriac doma či na ulici. Teda aspoň niektoré,

odložiť. Často čosi doporučujeme i keď má byť odporúčané. Totiž doporučujeme iba list, balík. A ešte prevádzať je zlé, správne je realizovať, vykonávať, urobiť, uskutočňovať. (Áno, prevádzame niečo zo strany na stranu, z kolonky na

Čo je dobré a čo zlé?

ktoré sme zachytili v ostatnom čase na chodbách nášho miestneho úradu a čosi aj na iných miestach.

Napríklad nie je správne, ak pozdime, ale ak meškáme. Zlé je, ak povieme to není pravda, ale to nie je pravda. Rovnako zlé je dotýchny, lebo správne je spomenutý, zlé je tiež niečo odročiť, pretože správne je

kolonku, alebo aj kozu cez most...). Vylíčiť znamená vybieliť, opísať životný príbeh, nie niekomu vysvetliť dačo. Dodajme ešte slovo vráťane, ktoré máme používať namiesto zaužívaného všetne. Nepoužívajme ani vyhlásenie, ale prehlásenie, ani raz toľko, ale dva razy, dvakrát toľko.

Pripravil: (bj)

Bezplatné kurzy

EuroKONZULT Slovakia, n.o. a MČ Košice – Krásna plánujú usporiadať v roku 2008 pre mamičky na materskej dovolenke a pre nezamestnaných obyvateľov MČ Košice – Krásna následovné kurzy:

Úvod do práce s počítačom a internetom (podľa záujmu aj pre pokročilých)

- Zamestnanecké právne minimum
- Opatrovateľský kurz
- Základy podnikania
- Kurz strojopisu
- Zváračský kurz
- Murovanie a obkladanie
- Opatrovateľská práca
- Kurz na vysokozdvížny vozík
- Tradičné remeslá (košíkárstvo, rezbárstvo,...)
- Základy strihania a česania
- Základy kozmetiky a pedikúry
- Základy strihov a šitia, ručné šitie
- Aranžovanie rezaných kvetov do kytíc
- Masážny kurz
- Gastronómia a základy stolovania
- Zdravá výživa a hospodárenie v domácnosti
- Základy písania a čítania
- Základy anglického jazyka
- Základy nemeckého jazyka
- Jednoduché a podvojné účtovníctvo

V prípade záujmu aj iné kurzy. Absolvovania týchto bude **bezplatné**. Termíny plánovaných kurzov na základe potrebného počtu záujemcov a po dohode s lektormi upresníme.

Prosíme záujemcov, aby sa hlásili denne **od 10. do 15. hodiny** na telefónnom čísle: **0918 856 721**, prípadne osobne na Miestnom úrade MČ Košice – Krásna (v kancelárii prvého kontaktu)

V. T.

Voda a pitný režim

Voda je najdôležitejšou zložkou potravinového reťazca človeka. Jej nedostatok spôsobuje už po niekoľkých dňoch vážne poškodenie organizmu a to: poruchy krvného obehu, svalové kŕče, bolesti hlavy, triašku, nevoľnosť, kolaps až tepelný šok.

Preto je správny pitný režim veľmi dôležitý pre zachovanie optimálneho zdravotného stavu každého človeka.

Dve tretiny nášho tela tvorí voda. Odhaduje sa, že človek, ktorý váži 70 kg má vo svojom tele 50 litrov vody. Telo musí prijímať pitím približne 1,5 litra až 2,5 litra vody za deň. Voda v našom organizme významne ovplyvňuje metabolizmus na všetkých úrovniach. Je nosičom minerálov a stopových prvkov. Transportuje živiny ku všetkým orgánom, zásobuje nervové cesty, udržiava správnu schopnosť našich buniek, je dôležitá na plnenie úloh krvi a lymfy, reguluje našu telesnú teplotu

a pomáha vyplavovať jed z nášho organizmu cez obličky, črevá a pokožku. Nedostatok vody vyvoláva pocit smädu. Smäd nie je ukazovateľom, kedy máme piť vodu. Naopak smäd nám oznamuje, že sme stratili viac ako dve percentá tekutín. Strata tekutín nad šesť percent už môže viesť ku kolapsu, ktorý sa môže skončiť aj smrťou. Pri nedostatku vody v našom organizme, sa v cievach a tkanivách hromadia škodlivé látky, čo preťažuje látkovú výmenu a vylučovacie orgány. Voda v tkanivách a lymfe sa zahusťuje, oslabuje sa obranný systém organizmu, zlyháva prenos nervových impulzov, spomali sa obnova buniek a človek rýchlejšie starne. Nedostatkom vody sa zahusťuje krv, tým sa znižuje tlak aj zásobovanie kyslíkom pre všetky tkanivá. Zafažuje tak srdce, pečeň a obličky.

Zdravotnícke okienko

čím aj smrťou. Pri nedostatku vody v našom organizme, sa v cievach a tkanivách hromadia škodlivé látky, čo preťažuje látkovú výmenu a vylučovacie orgány. Voda v tkanivách a lymfe sa zahusťuje, oslabuje sa obranný systém organizmu, zlyháva prenos nervových impulzov, spomali sa obnova buniek a človek rýchlejšie starne. Nedostatkom vody sa zahusťuje krv, tým sa znižuje tlak aj zásobovanie kyslíkom pre všetky tkanivá. Zafažuje tak srdce, pečeň a obličky.

(Kob)

• Ži tak, aby sa Tvoji priatelia začali nudiť, až zomrieš.

Príznamy spály môžeme vidieť aj na koncoch výhonkov, ktoré sa hákovite ohýbajú.

Aj na území Slovenska bol už v minulých rokoch zaznamenaný lokálny výskyt veľmi nebezpečnej karanténnej choroby - bakteriovej spály jadrovín - spôsobujúcej rýchle odumieranie napadnutých konárov, ale i celých rastlín.

Pôvodcom ochorenia je baktéria *Erwinia amylovora*, v staršej

Radíme našim záhradkárom

Hrozba pre jadroviny

literatúre sa uvádza aj ako spála ružovitých alebo ružokvetých. Väčšina ovocných drevín síce patrí do čeľade ružovitých, ale hosťiteľmi spály sú rastliny patriace do podčeľade jablonoňovitých. Medzi nimi sú najvýznamnejšími hosťiteľmi jablone, hrušky a dule, preto by sme mali používať výstižnejší názov bakteriová spála jadrovín.

Príznamy ochorenia

Príznamy spály sa môžu objaviť na všetkých častiach napadnutých rastlín, najnapadnejšie sú však na kvetoch, mladých plodoch a na koncoch výhonkov, ktoré sa hákovito ohýbajú. Charakteristickým príznakom je hnednutie až černanie postihnutých pletív, pričom na napadnutých pletivách sa často objavujú hnedé kvapky bakteriového slizu.

Šíri sa rôznymi cestami. V čase kvitnutia ovocných stromov sú dô-

ležitými roznášačmi baktérií opelovače. Kvapôčky bakteriového slizu sú lákadlom zase pre iné druhy hmyzu, ktoré ho roznášajú na okolité stromy. Baktérie sa šíria aj pomocou vetra a dažďa a veľmi dôležitými prenášačmi sú aj vtáky, ktorým sa bakteriový sliz prilepil na nohy.

Ochrana

Vzhľadom na veľmi rýchle šírenie ochorenia je ochrana ohrozených ovocných i okrasných drevín pred spálou veľmi náročná. Na preventívne postreky ohrozených ovocných stromov sú povolené mednaté prípravky *Cuprocaffaro*, *Funguran* a *Kuprikol 50*. Postreky sú aktuálne na jeseň po odpade listov, pred kvitnutím a po odkvitnutí stromov a na začiatku tvorby plodov.

Prevzaté zo "Záhradkára" č. 4/2008 (krátené)

Tak, to je on, Jožo Martinásek, ktorý nám pravidelne prispieva do rubriky „Radíme záhradkárom“. Aj pri tomto reze mladej broskyne sa neuspokojil so strihaním, ale pridal aj svoj komentár. Foto: (bič)

Vybrali sme pre vás

Abecedný zoznam dôležitých vedných odborov

- Agrobiológia - študuje život zvierat a rastlín dôležitých pre živočíšnu a rastlinnú výrobu
- Anatómia - opisuje skladbu živočíšnych a rastlinných tiel
- Antropológia - študuje vývoj a dnešný stav človeka
- Archeológia - skúma staré pamiatky ľudskej činnosti
- Astronómia - skúma a opisuje vesmírne telesá
- Bakteriológia - študuje význam a život baktérií
- Biológia - zaoberá sa životnými prejavmi organizmov
- Dermatológia - študuje a lieči kožné choroby
- Ekológia - skúma vzťah organizmov k prostrediu
- Endokrinológia - zaoberá sa činnosťou žliaz s vnútorným vylučovaním
- Entomológia - študuje, opisuje a triedi hmyz
- Epidemiológia - študuje epidémie nákazlivých chorôb
- Etnografia - (národopis) opisuje jednotlivé národy
- Etnológia - študuje národy a ich zvláštnosti
- Farmakológia - študuje a zostavuje lieky
- Filológia - (jazykoveda) študuje zaniknuté i živé jazyky
- Filozofia - podáva na základe všetkých vied jednotný svetonázor
- Frazeológia - študuje slové väzby
- Ftizeológia - študuje a lieči tuberkulózu pľúc
- Fytobiológia - skúma život rastlín
- Fyziológia - študuje normálne funkcie živých orgánov
- Geológia - študuje zloženie a vývoj Zeme
- Gynekológia - študuje a lieči ženské choroby
- Histológia - skúma živé tkanivá
- Hydrobiológia - študuje život vo vode
- Ichtyológia - študuje, opisuje a triedi ryby
- Imunológia - skúma odolnosť organizmov voči nepriaznivým vonkajším vplyvom, napr. proti nákazlivým chorobám
- Kardiológia - študuje a lieči choroby srdca
- Kriminológia - zaoberá sa zločinnou činnosťou
- Kryštalografia - opisuje kryštály anorganických i organických látok

- Kybernetika - zaoberá sa zákonitosťami riadenia a kontroly samoregulujúcich sústav
- Kynológia - zaoberá sa chovom a výcvikom psov
- Lepidopterológia - študuje, triedi a opisuje motýle
- Meteorológia - študuje a predpovedá počasie
- Mikrobiológia - skúma životné prejavy mikroskopických organizmov
- Mineralógia - skúma, triedi a opisuje nerasty
- Morfológia - skúma vonkajšie tvary organizmov a orgánov
- Neurológia - študuje a lieči nervové choroby
- Oftalmológia - skúma a lieči choroby očí
- Onkológia - študuje a lieči nádory
- Ornitológia - študuje, opisuje a triedi vtáky
- Ortopédia - študuje a lieči choroby pohybových orgánov
- Otolaryngológia - skúma a lieči choroby nosné, ušné a hrtanové
- Paleofytológia - študuje rastliny dávnych geologických dôb
- Paleozoológia - študuje živočíchy dávnych geologických dôb
- Parazitológia - študuje a opisuje rastlinných a živočíšnych príživníkov (parazity)
- Patológia - skúma a lieči chorobné zmeny v orgánoch
- Pedagogika - študuje výchovu a výučbu detí
- Pediatria - študuje a lieči detské choroby
- Pedológia - študuje telesný a duševný vývoj dieťaťa
- Petrografia - skúma a opisuje horniny
- Psychiatria - študuje a lieči duševné choroby
- Psychológia - skúma duševné prejavy organizmov
- Rádiológia - skúma rádioaktívne hmoty
- Seizmológia - študuje a zisťuje zemetrasenia a záchvevy zemskej kôry
- Sociológia - študuje vývoj a stav ľudskej spoločnosti
- Somatológia - (teloveda) opisuje ľudské telo a funkciu jednotlivých orgánov
- Stomatológia - študuje a lieči choroby zubov a ústnej dutiny
- Teológia - zaoberá sa náboženstvom
- Terminológia - skúma a študuje slovné výrazy
- Zoológia - študuje, opisuje a triedi živočíchy

• Ak žiadaš múdru odpoveď, musíš sa rozumne pýtať.

Nie, nemýľte sa, nie je to mladucha. V takomto kroji sa pred vyše polstoročím chodilo v Krásnej na birmovku. Ale na druhej fotografii už je naozajstná mladucha tesne pred sobášom.

A opäť jedna fotografia zo školských liet. Je z nádvorja bývalej školy pred 43 rokmi. Približuje nám žiakov VII. B s triednou učiteľkou Martou Dulovičovou. Tak sa spoznávajúte, „študenti“.

Takto zachytil objektív vatikánskeho fotografa Krasňančanov na prijatí u sv. Otca Jána Pavla II. pred sedemnástimi rokmi.

Možno ste sa dovŕpili, že záber je zo školského výletu. Že vám tu chýbajú žiaci? Tí sa bavia na inom mieste a my, rodičia, sme sa odfotografovali bez nich. Snímka je z roku 1973.

Predpokladám, že vás zaujme aj táto fotografia z roku 1958, zhotovená počas vianočnej sv. omše v našom chráme sv. Cyrila a Metoda. Zaujímavosťou je rozmiestnenie veriacich v kostole. Vľavo bolo miesto pre nevesty, staršie ženy sedeli v laviciach, uprostred stáli dievčence, vpravo mládenci a starší muži sedeli v laviciach.

Texty k fotografiám: **Ján Bičkoš**

Časy sa menia a my sa meníme s nimi. Takí sme boli pred polstoročím. Bol to posledný deň v školských laviciach po ukončení deviateho ročníka. V pozadí triedna učiteľka a riaditeľ školy Jozef Kováč.

Za cenné fotografie z vašich albumov ďakujeme a očakávame, že neochabnete v úsilí o priblíženie minulosti, pretože na niektoré chvíle sa nezabúda po celý život. Je na nás, aby sme nezabudli dať im priestor.

Šéfredaktor

• Ak človek získa skutočný pokoj, nesie ho so sebou do každého prostredia.

Čím žije futbalový klub Hornád Košice-Krásna

Dňa 5. mája 2008 sa na úrade Mestskej časti Košice-Krásna za prítomnosti starostu JUDr. Mareka Kažimíra zišiel mimoriadny výbor FK Hornád Košice-Krásna a MFK Nižná Myšľa. Po otvorení a privítaní členov výboru predsedom Ing. Jánom Trnovským sa začalo hlavné rokovanie o zmene pomenovania nášho futbalového klubu. Po dlhjej diskusii a po rôznych návrhoch sa všetci prítomní zhodli na názve klubu **MFK Košice-Krásna**.

Pod týmto názvom už nastúpia naši hráči v sezóne 2008/2009, všetci veríme, že v III. lige.

Posledné výsledky a hlavne dochádzka hráčov na tréningy je neuspokojivá. Takisto výkony a chovanie sa našich hráčov v zápasoch. Je potrebné pred dvoma rozhodujúcimi zápasmi o zotrvaní nášho klubu v najvyššej regionálnej futbalovej súťaži zomknúť sily všetkých (hráčov, trénerov, funkcionárov ako aj fanúšikov).

Naše posledné výsledky (k termínu uzávierky novín):

				BODY
22. kolo	N. Myšľa	- Kr. Chlmec	2:0	3
23. kolo	Lok. Košice	- N. Myšľa	1:0	0
24. kolo	N. Myšľa	- Barca	0:2	0
25. kolo	Turňa	- N. Myšľa	0:3 kont.	3
26. kolo	N. Myšľa	- Topoľany	3:2	3
27. kolo	Bardejov	- N. Myšľa	6:1	0
28. kolo	N. Myšľa	- Žakarovce	3:1	3

Oznamujeme ešte našim cteným čitateľom, že naši žiaci sa ešte pod názvom FK Hornád Košice - Krásna, zúčastnili medzinárodného futbalového turnaja žiakov o pohár starostu v Miklovciach na Morave.

Ing. Eliáš Orosz, člen výboru

Posledný majstrovský futbalový zápas tretej ligy medzi mužstvom Vysoké Tatry a naším futbalovým klubom, ktorý skončil remízou 2:2.

Ján Bodnár – šesťdesiatnik

Už ako chlapec sa zaradil medzi futbalové talenty košickej Lokomotívy, kde hrával na poste ľavého obrancu. Do výberu Východoslovenského kraja sa dostal aj so spoluhráčmi Pivarnikom a Štefanom Jutkom. Všimol si ich aj československý tréner Václav Ditrich, ktorý ich nominoval do základnej zostavy na turnaji UEFA 1966 v prímorskom juhoslovanskom meste v Rijeke. Chlapci z východu upúťali už v úspešnej kvalifikácii s Poľskom.

V prvooligovom kádri sa objavil v lete 1966, keď sa Lokomotíva ako nováčik zachránila v 1. československej lige v poslednom víťaznom stretnutí nad Spartou. Po vojenčine v pražskej Dukle a v Novákoch sa v roku 1969 vrátil do Čermeľa, kde už Lokomotívu formoval tréner Milan Moravec. Hoci na vrcholnej scéne veľa rokov nepôsobil - hral potom vo VSŽ a v Považskej Bystrici v období, keď ju trénoval Jozef Marko. Po skončení ročníka 1988/89 dovedol totiž ako tréner ZVL Považská Bystrica medzi elitu.

V ročníku 1992/93 pôsobil opäť v Bystrici, v Banskej pod Urpínom, kde spolu so Stanom Semanom mali dostať Duklu medzi elitu.

Do 1. FC sa prvý raz dostal v druhej polovici ročníka 1994/95, kde vytvoril v klube trojlístok s trénermi J. Obertom a A. Dankom. Po rôznych zmenách sa objavil vo VŠA Ján Kozák ako tréner a jeho pomocník práve Janko Bodnár. Pri ďalších zmenách si zastal nejaký čas svoje miesto aj v dorasteneckom tíme 1.FC a od príchodu z Ličartoviec do Košíc a vzniku MFK je stále poruke J. Kozákovi. 31. mája 2008, keď MFK končil zápas posledného kola Corgoň ligy v Banskej Bystrici málokto si uvedomil, že Ján Bodnár sa dožil práve v ten deň šesťdesiatky.

*Prevzaté a upravené z Korzára (krátené)
Palo Hake*

Odišiel navždy

...Slnko: vychádza, zapadá a opäť sa vracia. Hviezdy: vychádzajú, zapadajú a opäť sa vracajú. Človek: prichádza a odchádza do zeme a ... nevracia sa!

Laco Bodnár, pre mnohých z nás, ktorí sme ho dôverne poznali už v detstve ako suseda, spolužiaka, ale aj športovca - futbalistu a trénera, jednoducho „Laci Bandi“, nás na sklonku mesiaca máj vo veku nedožitých 63 rokov, navždy opustil. Žiaľ, tento zápas, najťažší zápas o vlastný život sa mu nepodarilo vyhrať ako mnohé iné, futbalové!

V našej knihe o Krásnej sme o ňom, okrem iného napísali, že Laco patril medzi tých, ktorí preskočili svoj futbalový rast o žiacke mužstvá. Začínal ako dorastenec v roku 1959, o dva roky neskôr už hrával za A mužstvo v Krásnej. Jeho výkony ako futbalistu si všimli Bardejovčania, kde sa prejavil ako talentovný hráč. Tam

robit dobré meno nielen domácim, ale aj materskému klubu

*** 12. júla 1945**
† 26. mája 2008

od roku 1964 až do roku 1971, kedy aj svoju hráčsku kariéru ukončil. Futbalu - svojej druhej láske však ostal verný a na domácej krásnanskej pôde zúročil všetko pozitívne najprv ako tréner dorastencov, neskôr aj A mužstva až do roku 1980.

Laco nám teda odišiel z krajiny žijúcich, no spomienka naň ostane navždy v našich myšliach a v našich srdciach.

(bj)

NA DÔVAŽOK JEDNOU VETOU

- Čaj so šťavou z jedného citróna je vitamínovou bombou, ktorá nás vynikajúco zahreje. ❀❀❀
- Čierne korenie, čili korenie či cibuľa pomôžu z tela vyhnat nepriaznivé vírusy. (Pikantné jedlá nám rozprúdia krv a posilnia obranyschopnosť organizmu) ❀❀❀
- Dobré sa môžeme uvoľniť aj pri sonátach od Händla a Mozarta. (Tie majú 60 úderov za minútu) ❀❀❀
- Zlú náladu zaženie aj hrozno, posilňuje naše nervy, odháňa únavu a podporuje trávenie.

• **Odchodom každého blízkeho si stále viac vážime ľudské vzťahy.**

POZOR, POZOR!! Ako už všetci správni školáci dobre vedia, o chvíľu sú tu opäť prázdniny (**HURÁ** ☺☺☺). Ak si už navštívil babky, dedkov, tety a strýkov a aj tak ti ostáva veľa voľného času, tak potom aj teba pozývame na týždeň plný akcií. A nie len jeden, ale rovno

2x týždeň akcií pre deti od 9 do 15 rokov

- o deti sa budú starať piati animátori: veduci tábora - Zuzana Takáčová, zdravotníci - Júlia Kvartová, Martin Takáč, animátori - Michaela Reváková, Ľudmila Nagyová
- akcia sa v daný deň koná iba ak príde minimálne 15 detí !!!
- poplatok za 1 dieťa na 1 deň je 30,- Sk
- v prípade zlého počasia náhradný program
- zabezpečené drobné občerstvenie, nápoj, odmeny za výhry v turnajoch, na výletoch zabezpečené cestovné lístky a vstupné

V termíne 21. – 25. júl 2008*

Pondelok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Výlet: Alpinka

Zhotovíme si spoločne táborovú vlajku a zahrajeme si množstvo skvelých športových hier
Potrebná strava a pitie na celý deň, športová obuv, pršiplášť.

Utorok: (stretnutie o 7:00 pri kostole)

Výlet: Turniansky hrad a Hájske vodopády

Potrebná strava a pitie na celý deň, turistická obuv, pršiplášť.
Príďte presne ide sa vláčikom ☺.
Predpokladaný návrat do Krásnej je o 19:00.

Streda: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Výlet: kúpalisko Mestská plaváreň

Potrebné plavky, veci na prezlečenie, strava a pitie na celý deň.
LEN PLAVCI !!!!!

Na tento výlet je potrebné nahlásiť deti v týždni od 14. – 20. júla u Zuzany Takáčovej na tel. čísle 0902 683 819 (Obmedzený počet 25 detí)

Štvrtok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Pirátska akcia v Krásnej.

My pirátski bratia a sestry budeme podľa starej mapy a rôznych indícií hľadať ukrytý poklad, ktorý si potom rozdelíme ☺.
Bude to neľahká cesta, pretože nás bude čakať nejedná prekážka.
Potrebná strava a pitie na celý deň, niečo na opekanie (špekačky, chlieb, horčica a iné dobrôtky).

Piatok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Výlet: hrad Stará Ľubovňa.

Urobíme si prehliadku hradu, zúčastníme sa na stredovekých slávnostiach- uvidíme súboje rytierov, rôzne súťaže, necháme si vyveštiť v stredovekej veštiarni ☺ a nezabudneme si pozrieť ani skanzen.

Potrebná strava a pitie na celý deň.
Na tento výlet je potrebné nahlásiť deti od 14. – 20. júla u Zuzany Takáčovej na tel. čísle 0902 683 819 (Obmedzený počet 35 detí)

V termíne 11. – 15. august 2008*

Pondelok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Výlet: Jaskyňa Zlá diera

Potrebná strava a pitie na celý deň, niečo na opekanie (špekačky, chlieb, horčica a iné dobrôtky).

Na tento výlet je potrebné nahlásiť deti týždni od 14. – 20. júla u Zuzany Takáčovej na tel. čísle 0902 683 819 (Obmedzený počet 35 detí)

Utorok a streda: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

DVOJDŇOVÝ výlet do Volovských vrchov

s ubytovaním na chate Lajoška.

Odchod z Krásnej v utorok ráno. Cesta autobusom do Vyšného Klátova. Ubytovanie na chate Lajoška.
Hry, opekanie pri táboráku, malé prevapenie ☺ a večierka.
V stredu ráno výlet do okolia, návrat do chaty, zbalenie vecí a návrat autobusom do Košíc.

Potrebná strava a pitie na utorok, veci na opekanie (špekačky, chlieb, horčica a iné dobrôtky), turistická obuv, pršiplášť, PREZUVKY a SPACÁK (alebo aspoň hrubšia deka)!!!
Predpokladaný návrat do Krásnej v stredu okolo 18:00.

Na tento výlet je potrebné nahlásiť deti v týždni od 4. – 10. augusta u Zuzany Takáčovej na tel. čísle 0902 683 819 (Obmedzený počet 20 detí)

Štvrtok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Výlet: kúpalisko Ryba Anička

Potrebné plavky, veci na prezlečenie, strava a pitie na celý deň.
LEN PLAVCI !!!!!

Na tento výlet je potrebné nahlásiť deti v týždni od 4. – 10. augusta u Zuzany Takáčovej na tel. čísle 0902 683 819 (Obmedzený počet 25 detí)

Piatok: (stretnutie o 8:00 pri kostole)

Indiánske dobrodružstvo v lese

Súťaženie indiánskych kmeňov, bojové maľovanie farbami na tvár, stavanie típi, vodných mlynov, opekanie špekáčikov a indiánskeho chleba ...

Potrebná strava a pitie na celý deň, veci na opekanie (špekačky, chlieb, horčica a iné dobrôtky).

Tešíme sa na každého z vás, starých známych aj nové tváričky ☺!!!

